

12.

De Geest valt op mensen

Vind je de kerk belangrijk? Of kun je zonder gemeente geloven? Wat verwacht je van de kerk? 'Die vind ik zeker belangrijk; elke week is het nodig iets te horen. Je steekt er altijd wat van op. Maar ik verwacht dat een dominee goed kan uitleggen. Het kan niet de bedoeling zijn dat hij tussen neus en lippen door een paar kernachtige dingen zegt. Hij moet echt goed uitleggen, daarvoor de tijd nemen in zijn voorbereiding. Anders heb ik er weinig aan en kom ik niet verder'.

Is eensgezindheid in de gemeente nodig of til je daar niet zwaar aan? 'Het lijkt mij dat er verschillende kleine kerken nodig zijn. Zoals ik eerder zei: het is nodig van elkaar te leren. Als iedereen hetzelfde denkt, kom je niet verder en komt er geen groei. Gelijk denken krijg je toch niet voor elkaar'. Kunnen mensen meer of minder gelovig zijn? 'Nou, een dominee kan wel eens minder geloof hebben dan mijn ouders of anderen in de kerk'. Zonder een gemeente kun je moeilijk blijven geloven, dat hou je, denk ik, op den duur niet vol'.

Hoe belangrijk persoonlijk geloofsleven ook is, de gemeenschap staat op nummer één. Dat wil ik nu graag uitdiepen: persoonlijk en tegelijk samen geloven in onze nieuwe tijd. Dan zullen we zien hoezeer de kerk een wonder is van de Geest.

Saamhorigheid

Keren we naar de Pinksterdag terug dan helpt dat ons in de goede richting te denken. Eerst komt denken en dan doen, ook als het over de kerk gaat! Per definitie zijn christenen mensen met visie, zo over zichzelf als geloofsgemeenschap.

Door de Geest koos Jezus twaalf apostelen, inclusief Matthias. De toehoorders reageerden verbaasd: 'zijn het niet allemaal Galileeërs of Galileese mannen (Hand. 2: 7)?' Datzelfde tekende Lucas op uit de mond van de engelen: 'Galileese mannen, wat staan jullie naar boven te kijken ...' (Hand. 1: 11). Matthias telde daarna als apostel helemaal mee. Ook hij werd ervan beticht met de anderen teveel wijn te hebben gedronken en al te geestdriftig te zijn geworden.

Eerder noemde je, Jorien, 'twaalf' hier een magisch getal. En terecht! Het heeft diepe betekenis. Het symboliseert dat de apostelen de twaalf joodse fundamenten zijn met Jezus als de Hoeksteen van een nieuw Israël. Israël bestond vroeger uit twaalf stammen. Elk hoofd vertegenwoordigde een stam van het geheel, het volk Israël. Zo koos Jezus twaalf personen in wie het nieuwe volk is vertegenwoordigd, tegelijk de kerk uit de wereld, uit alle volken. Dat lees je tot aan het eind van het Nieuwe Testament in Openbaring. Als je dat twaalfstal voor je ziet, begrijp je: het gaat Jezus om de wereld, de mensenwereld. De wereld bestaat uit meer dan mensen. Het omvat de schepping. Maar Jezus bouwt door zijn Geest in de apostelen de nieuwe mensheid op.

Natuurlijk, de schepping laat Hij niet links liggen. Die roept evenzeer om vernieuwing. Hij heeft heel de schepping, de natuur, dieren, planten en heelal, echt lief. Toch, dat deel van de wereld blijft nog volledig zuchten onder de macht van onrecht en kwaad. De bedorven natuur, wilde dieren en planten, het klimaat, het heelal komen nog niet op orde. Bij bestrijding van ziekten duiken altijd weer nieuwe ziekten en ellendigheden op. Bijbels gezegd: De hele schepping blijft onder de zonde zuchten en onder Gods toorn, hoezeer de schepping naar vrede, harmonie en orde verlangt om weer te schitteren als in het begin. Zo schrijft Paulus aan Romeinen in het culturele hart van de wereld: '*ook de schepping zelf zal worden bevrijd ... en zal delen in de luister ...; wij weten dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt*' (Rom. 8: 21-22). God stelt prioriteiten! Het herstel van de natuur krijgt geen voorrang boven herstel van de mensheid. De natuur zal niet achterblijven (Hand. 3: 21). Toch gaat ook de voorkeur van de Geest uit naar zielen van mensen. Hij wil eerst het geestelijke leven vernieuwen van mensen over wie Jezus Koning wordt. Hun levens zullen op orde komen en

niet in kwaad, in onrecht en ongerechtigheid vastlopen. Mensen worden herboren uit water en Geest, had Jezus tot Nicodemus gezegd. Handelingen 2 en Openbaring 21: 14 tonen hoe de apostelen samen als nieuw volk de nieuwe herleeft wereld vertegenwoordigen.

Eén volk: de kerk is wonder van de Geest!

Het getal twaalf drukt meer uit dan vertegenwoordiging. Het staat bovendien voor eenheid en gemeenschap. Die staan in Gods volk op nummer één. Eerst is er het geheel, dan de leden met ieder zijn persoonlijk geloof. De kerk loopt als eenheid in Jezus voorop, omdat je samen het éne geloof in Jezus deelt. Die eenheid in het ene geloof is van belang omdat je anders God niet vereert: alleen door Jezus kun je tot God komen. De kerk zorgt dat het hoge Woord er zo uit komt, de wereld ingaat. Het is voor of tegen Hem.

Hoe kan die eenheid komen? Nee, inderdaad krijgen wij dat als mensen niet voor elkaar. We willen allemaal graag geloven wat ons van pas komt. Maar de Geest geeft ons op bevel van Jezus dat ene geloof. Eensgezindheid is daarom een groot wonder. Het is direct het werk van de Geest. Waar mensen samen tot die eenheid komen voltrekt zich dat wonder van de Geest. Dat zie je elke zondag voor je: hoe is het mogelijk dat mensen in grote lijnen hetzelfde geloof aanhangen in God drieëinig en tot Jezus komen? Daarin sticht de Geest leven met Jezus. Je bent pas echt kerk als je dat ene onderwijs, Jezus leer deelt en ook de discipline die Hij van je vraagt om te onderhouden wat Hij heeft bevolen. Je bent discipel als je je aan zijn discipline houdt. Daar zit nou juist dat woord discipel in: onderricht van Jezus volgen en dat in je hart koesteren, bewaren en elkaar corrigeren als iemand anders wil. De kracht en wijsheid van de Geest heeft de kerk ontvangen om zichzelf te blijven als die ene geloofsgemeenschap.

Als het over Christus' kerk gaat, denken en handelen we dus vanuit eenheid en gemeenschap in geloof. Dat belicht Paulus later ook. Hij beschrijft de eenheid en gemeenschap van de kerk als lichaam van Christus uitvoerig in 1 Kor. 12: 4-27. Eerst spreekt hij over het geheel, dan weidt hij over de afzonderlijke leden uit zoals die elkaar aanvullen.

<i>Ieder mens verlangt naar richting en gemeenschap</i>

Zodoende koos Jezus niet alleen zijn discipelen als nieuwe volksvertegenwoordigers. Jezus behandelde zijn apostelen ook als eenheid. Lees wat Lucas zorgvuldig vastlegde over de werking van de Geest als vuur over de apostelen. *'Er verscheen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten'* (Hand. 2: 3). Dus zagen ze eerst één zee van vlammen. Vervolgens zagen ze die ene vlammenzee zich verdelen, vertakken. Het verspreidde zich op elk van hen. Het geheel ging voorop en voorts deelde iedere apostel daar in.

De Geest gaf eenparigheid, zegt Lucas met diep ontzag voor Jezus' werk in Handeling 2 en 4. De nieuwe geloofsgemeenschap van joden deed alles samen en ieder had alles voor elkaar over. Niemand gaf aan eigen agenda, persoonlijk leven, eigen actie of bezit de voorrang. De gemeenschap ging boven alles. Dat bleef praktijk toen de kerk in forse aantallen groeide.

Persoonlijk

Uiteraard is het persoonlijk geloofsleven van gewicht. Hoe weet je dat jezelf de Heilige Geest hebt, vroegen we eerder. Het antwoord wordt sterker en dieper naarmate je in de Bijbel doorleest en meer over het werk van Jezus en zijn Geest leert.

Zodra en zolang je lid bent van het lichaam van Jezus op aarde, de kerk zagezegd, ben je persoonlijk verzekerd van de Geest. Je valt onder zijn heerschappij zolang Gods volk als kerk van het Woord zich geheel door de Bijbel laat beheersen. Hierin ligt een voornaam motief om zelf boven twijfel uit te komen, of je de Geest van Jezus wel bezit. Daarvoor is richtinggevend dat je gewoon als gelovig lid deelt in Jezus' lichaam.

Daarmee zeg ik niet dat christelijke herkomst of geboorte in christelijke kring het geloof en bekering garanderen alsof je dat met je geboorte meekrijgt. Wel rust op jou de belofte van de Geest en de belofte van Jezus' koninkrijk, wanneer het voorgeslacht het geloof van Abraham deelt. Dan is Gods rijk ook over jou gekomen. Dit plaatst je voor de roeping zelf Jezus' rijk binnen te gaan.

Het is prachtig wanneer de Geest jou in het Bijbelgeloof dat in Gods rijk heerst, persoonlijk doet delen. Maar persoonlijk geloof en bekering staan niet stil, je ontplooit het door Gods Geest. Jezus heeft ons met zijn leven verlost, vrijgekocht van zonde, van de macht van duivel, verderf en verwarring. Door Jezus' offer zijn we vrij mens, hebben we onze vrijheid terug. Ik wil daar kort nu al iets over zeggen. We gaan er in de laatste gesprekken op door.

De Heilige Geest geeft kracht en wijsheid om als vrij mens te leren leven. Denk aan een gevangene die wordt vrijgelaten en na lange tijd als vrij mens weer in het leven staat omdat zijn straf erop zit. Dan is het echt een zware klus *te leren* hoe je als vrij mens zult leven. Daar sta je dan als vrijgelaten mens, ongetwijfeld uitgelaten! Dan sta je voor de vraag: hoe ga je nu niet weer de fout in! Vrijgekocht door Jezus hebben we de Geest om nog helemaal te *leren vrij te leven* voor God. Zo zei Paulus dat we de Geest van het zoonschap ontvangen: de kracht en de wijsheid en de heerlijkheid van de Geest om praktisch vrijuit en zelfstandig God te behagen (Rom. 8: 15). Persoonlijk leren we dan te leven naar de stijl van het kindschap in Jezus' rijk.

Veel christenen zeggen dat bidden een speerpunt vormt in ons geloofsleven. Ik zou daar aan toe willen voegen dat zingen even sterk kenmerk is van wie gelooft. Het is ontroerend zelf te mogen geloven en daarover door te praten. Toch ga ik nu eerst nog verder met kerk-zijn als ons eerste belang, ook al zijn beide, kerk en persoon, niet van elkaar los te denken zijn.

Volksgemeenschap

Hoe weten we zeker dat de nieuwe groep joden die door Jezus' ingrijpen en de werking van de Geest ontstond, werkelijk een doorstart was van Gods eeuwige rijk op aarde? Liep het niet spaak, kwam er geen breuk of inzinking waardoor de eenheid in de Geest verloren ging? 'Het staat in de Bijbel'. Inderdaad, de Bijbel scheidt daarover zekerheid.

Het bleek hieruit: ze bewaarden het getuigenis van Jezus (Openb. 1: 3, 9; 7: 14-15 en 11: 3), ze 'verkondigden het evangelie van het koninkrijk', doopten in Jezus' naam en volhardden in gebed. De kerk bleef vertrouwen op Jezus als hun Heer (Hand. 2: 42; 4: 2, 32-35; 5: 12; 9: 22 enz. enz.). Jezus zelf bewees door zijn Geest dat Hij in confrontaties telkens achter zijn apostelen stond. Zo begon op hun gebed de plaats waar ze bijeen waren, soms te schudden 'en allen werden vervuld van de Heilige Geest en spraken vrijmoedig over de boodschap van God' (Hand. 4: 31). De volkseenheden kwamen dus telkens tevoorschijn in, wat wij noemen, de leer van de kerk en het gebed.

Tot welk onderricht bracht de Geest hen zo vrijmoedig? Lucas maakt het tot een thema, want telkens haalt hij het apostolisch onderwijs en de preken in Handelingen naar voren. Die concentreerden zich op wat Jezus deed als messiaanse zoon van David. Zo was het de Geest die Jezus door de apostolische prediking als opgestane Koning voortdurend in het blikveld van alle toehoorders plaatste. De Geest deed niet zwijgen maar spreken, Hij werkte met het Woord. Dat was karakteristiek voor de nieuwe joodse, christelijke gemeenschap als lichaam van Christus.

Wanneer je dit alles goed op je laat inwerken, zie je de contouren van de kerk zoals Jezus die eerder had aangekondigd. Door de apostolische verkondiging in zijn Naam kregen mensen uit handen van de apostelen vergeving en vrede met God of juist niet. Apostelen en evangelisten als Filippus deelden de Goddelijke verzoening uit aan mensen. Jezus had immers aan Petrus en de apostelen de sleutels van zijn rijk beloofd in Mat. 18: 18-20 en Joh. 20: 23. Zijn Vader 'beschikte' de apostelen, de kerk, zijn koninkrijk (Luc. 12: 32). Zij lieten mensen tot Jezus'

rijk toe, of omgekeerd sloten de toegang af door zonden niet te vergeven. Zodra voorgangers met zijn tweeën of drieën als apostelen over een zondaar een uitspraak zouden doen, zou Jezus in hun midden zijn en het vonnis bevestigen. Het besluit van twee of drie leiders werd dus in Jezus' naam gedaan, kreeg hemelse kracht en reikwijdte. Jezus was immers met hen, in hun midden wanneer ze vergeving van zonden toedienden (Mat. 18: 21). Jezus gaf zodoende zijn rijk in handen van ruwe vissersmannen.

Vandaar dat je dit naderhand in Handelingen ziet gebeuren. Toen Jezus zijn Geest liet vallen op zijn apostelen bediende Petrus zijn bevoegdheid in het geding met Ananias en Safira. Je kent het verhaal uit Hand. 5. Beiden, man en vrouw, waren kerkleden, maar vonden de dood (zie vers 5 en 10). Het rijk van Jezus, de kerk kent grenzen. Wie zich verzet tegen zijn Geest en Woord sluit zichzelf geestelijk buiten. Dat werd zichtbaar bekrachtigd in het oordeel van Petrus. Dat was tegelijk vonnis van de gemeente, van de apostelen gezamenlijk. Mensen die Jezus verwerpen, krijgen niet blijvend de Geest. Dat was in de oude tijd bij Saul al zo. Dat woord klonk nu zowel tot kerkleden als tegen joodse leiders (Hand. 5: 32).

Het leert dat de grenzen van de kerk niet absoluut zijn, nog niet. Het gaat vóór alles om wat er in mensenharten leeft. Petrus kende het hart van Ananias en Safira: 'satan heeft uw hart vervuld', zei hij (Hand. 5: 3)! Dat liet de Geest hem weten, die altijd het verschil maakt. Maar anders dan de apostelen kunnen kerkleiders vandaag de harten van mensen niet doorgronden. Het oordeel van de kerk is beperkt. Daarom zal zij steeds kijken naar antwoord op de vraag of kerkleden de geopenbaarde gegevens van de Bijbel publiek beamen.

Toch, ook ten tijde van de apostelen bleef er veel zwakte in de kerk als Jezus' lichaam. De evangelische verkondiging werd soms vanuit een jaloerse houding gebracht. Paulus zei: '*als het maar verkondigd wordt, hoezeer uit verkeerde persoonlijke motieven*' (Fil. 1: 17-18). Dat is geen vrijbrief voor halve waarheden over Jezus, alsof men bijvoorbeeld wel zijn kruisiging, niet Jezus' opstanding en overwinning hoeft te geloven. De grote gebeurtenissen kun je als aardse wapenfeiten van Gods redding niet negeren of betwijfelen. Anders doe je God en zijn Woord geweld aan. Maar zwak en sterk geloof in onderricht en toepassing bleven naast elkaar staan, zie ook Rom. 14 en 2 Kor. 10. Slechts wie aantoonbaar en publiek niet deugde, werd verwijderd uit de gemeente, zo leert Paulus (1 Kor. 5: 13). Dat gold het Jeruzalemse echtpaar Ananias en Safira niet alleen, ook kerkleden in Korinthe!

Tegelijkertijd werd dus tot geduld, voorzichtigheid en zorgvuldigheid opgeroepen. Zwart-wit schema's helpen dan niet erg, behalve als geloof en gedrag radicaliseert en een bewijsbare belediging of lastering voor Jezus en God vormt, zo lichtte Jezus aan Petrus toe (Mat. 16 en 18). Van kwaad en onrecht moet Jezus' lichaam gevrijwaard blijven om zijn puurheid niet te verliezen.

13. *De Geest over Petrus*

Hoe verder we in onze Bijbelstudie komen, des te fraaier wordt ons vergezicht en inzicht in de werking van Gods Geest, lijkt mij. Voel je dat ook zo? 'Ja, het is perfect, samen bezig zijn en gedachten uitwisselen. Het helpt mij in het gesprek met anderen'.

Je vroeg je onder meer af hoe het met de doop zit en de verhouding tussen doop en bekering. Wat is goed en wat klopt niet met de Bijbel? Daar gaan we nu op in. We benaderen dat vanuit het werk van de apostelen Petrus en Paulus. Beiden staken met kop en schouders boven de anderen uit in de vorming van Christus' kerk en voor de richting waarin de kerk zich ontplooidde. De christelijke doop vind je immers in de Bijbel belicht in het kader van de uitbreiding van Gods rijk en onze toekomst. Zo gaan we in op de vraag hoe de Heilige Geest Petrus en Paulus bracht tot uitbreiding van Christus' rijk. Specifiek letten we dan op hun wijze van werken met de doop. Ga er maar even voor zitten, want beide apostelen geven ons

daar veel over. Ik zie hen als docenten, leraars van de Geest, die uitleggen waar het in de kerk echt om draait.

Joods-christelijke kerk

Vind je het belangrijk dat er één kerk is voor alle volken? ‘Zoals ik eerder zei, het lijkt me goed dat er verschillende kerken zijn. Dat is om van elkaar te leren. Over kleine dingen kan er best verschil van mening zijn’.

Dat wil ik wel volgen. Aan de andere kant pakken kleine dingen soms groot uit. Denk maar aan verschillen over de doop. Op een bepaalde manier kwam dat direct en heftig tevoorschijn na Pinksteren. Velen bleken niet als de joden besneden te zijn. Besnijdenis kwam elders ook wel voor maar dat was toch specifiek iets van het joodse volk. De doop werd voor de kerk een hot item, toen al!

Een forse uitspraak werd gedaan (Hand. 15). Petrus nam daarin het voortouw. Vanaf die tijd droegen zowel Petrus als Paulus een besnijdenisloos evangelie de wereld in. Dat was toen even slikken! Maar nog even terug naar die vorige vraag: hoe belangrijk is de kerk voor je? Kun als christen zonder geloofsgemeenschap? ‘Lijkt me niet, je hebt preken en saamhorigheid nodig’. Wat verwacht je dan? Wat vind je een goeie dominee? ‘Dat hij goed uitlegt, bijvoorbeeld de doop niet in vijf minuten verklaart en even zegt waar de doop voor staat! Ik wil niet graag horen bij jongeren die geen grenzen accepteren, een soort grenzenloze generatie zoals u aangaf. Enig richtingsgevoel lijkt me gaaf. Ik heb bevestiging nodig of ik de dingen goed zie’. De kerk zal zich inderdaad sterk maken met inhoud, duidelijk maken waar zij voor staat. Een doel darvoor in de kerk is: koers zetten en richtingsgevoel ontwikkelen, het verschil maken tussen goed en kwaad. Daarom sta je voor inhoud, durf je stelling te nemen. Wat de Geest tot stand bracht door Petrus en Paulus staat model voor ons als kerk vandaag. Dat bedenken we zelf niet, we krijgen het van Jezus en zijn Geest.

Overigens, als je denkt aan uitbreiding van de kerk over de grenzen van Israël, gaan de gedachten haast als vanzelf naar Paulus. Toch lijkt mij dat een beetje unfair voor Petrus. Paulus ondernam veel reizen, zendingsreizen. Je kunt ze net zo goed als evangeliereizen typeren. Het betrof preekreizen voor het ‘evangelie van het koninkrijk’, zegt Handelingen telkens. Maar goed, het gaat niet zozeer om woorden of termen, maar om inhoud. Dan lees je dat ook Petrus overal kwam. Zijn reisroute werd even sterk bepaald door de Geest, soms afgedwongen, evenals bij Paulus. Dat is reden te meer eerst Petrus aandacht te geven en naar zijn werkterrein te kijken. Dan naar zijn inhoudelijke bijdrage voor het verwoorden van Jezus’ onderricht voor het welzijn van de kerk. In een volgend gesprek richten we onze blik op de apostel Paulus.

Werkprogram

Ieder die het evangelie en Handelingen steeds nieuwsgieriger onderzoekt, kan verwachten dat de apostelen zich hielden aan het programma van Jezus. Hij dicteerde hun werkschema voor wereldwijde verkondiging van het evangelie.

Hij behield daarvoor, zo weten we van Johannes uit Openbaring, strak de leiding, zelfs over alle volken en rijken. Zie Openbaring 5: Jezus nam de boekrol van God aan, dat is Gods geschiedenisplan, om zijn Naam in alle delen van de wereld te vestigen. Alles wat er gebeurde vindt zijn scharnier in de apostolische verkondiging. Jezus trok zijn eigen agenda, zo maakt Johannes ons dus bekend in Opb. 5: 1 en 7. Jezus en zijn Geest dwongen daarom Petrus en Paulus eigenhandig, soms hardhandig, zich aan Jezus’ werkschema te houden.

Hij beval zijn apostelen in Jeruzalem te blijven en vanuit het centrum van het joodse volk te beginnen. Vandaaruit moest het evangelie naar Judea, vervolgens naar Samaria en ten slotte naar de verste uithoeken van de toen bekende wereld.

Vergelijk je de wereldkaart met wat Lucas noteert in Hand. 1: 8 als zendingsbevel, dan is de conclusie helder. Jezus gaf een zeer globaal schema. Het vertoonde veel witte plekken. Tussen Samaria en de einden der aarde lag immers nogal wat ruimte! De apostelen dienden zodoende in eigen verantwoordelijkheid de lege plaatsen geografisch in te vullen. Ze kleurden deze inderdaad goed in, kozen vooral voor steden, met Jezus' basale indeling als uitgangspunt. Tegelijk gaf de Geest hen stuur in concrete invulling. Daarbij zie je de eigen kennis en sociale relaties van de apostelen met volken en landen een hartig woordje meespelen. Het speelde ook een flinke rol bij hun vele medewerkers. Ze gingen niet lukraak, spontaan, ook weer niet volstrekt planmatig, eerder gedwongen, te werk tot expansie van de kerk. Dat zie je wanneer we Petrus' verblijfplaatsen onder de loep nemen zoals hij over grenzen heen opereerde. Tegelijk zie je dat zending iets anders is dan geografisch grenzen oversteken.

Petrus

Denk alsjeblieft niet dat Petrus, anders dan de wetgeleerde Paulus, een eenvoudig, weinig onderlegd man was. Zo van: hij was zijn hele leven visserman, dus zal hij aardig onbekwaam en onkundig zijn geweest. Het tegendeel is waar!

Als je goed luistert naar zijn Pinksterpreek en naar zijn volgende preken in Handelingen krijg je een ander beeld. En zou je de oorspronkelijke taal kunnen lezen waarin Lucas schreef, het Grieks, dan kun je soms je ogen niet geloven en wordt duidelijk hoezeer Petrus zijn taal kende, de Griekse taal! Goed dus!! Dat zie je dan bevestigd in zijn brieven uit het Nieuwe Testament: wat een taalbeheersing! Dat kwam misschien omdat hij als visser in de handel met buitenlandse kooplui zijn mondje behoorlijk kon roeren.

Vandaag wordt soms beweerd dat Petrus die knappe brieven niet zelf schreef. Hij wordt immers een ongeletterd man genoemd (Hand. 4: 13). Maar kijk uit! Dat zeiden zijn vijanden die fel op hem waren en hem kleineerden! Van hen kun je zulke opmerkingen verwachten. Bovendien gingen zij ervan uit dat priesters wisten wat Mozes had geleerd. Priesters alleen waren 'geletterd'!

<i>De kerk van Jezus is geen platte wereld</i>
--

Als discipel van Jezus wist Petrus al zijn woordje te doen. Dat vonden zijn medeleerlingen ook. Jezus zette hem dan wel op zijn plaats. Dat was om zijn ongeloof, zijn verkeerde uitleg van Jezus' komst en optreden.

Van dat onbegrip hadden alle wet- en schriftgeleerden last! Petrus was dus niet zo maar van de straat geplukt als de minste van allen. Hij wist wat hij wilde, kon zijn gedachten goed verwoorden en vlot communiceren.

De Geest zegende en stuurde hem daarin. Gods Geest werkt niet buiten menselijke kennis en vaardigheden om, zo zagen we al in de oude tijd. Jezus' Geest sterkte hem in zijn kennis en inzichten. Uit Handelingen kun je aflezen dat Petrus communicatief alles goed op orde had! Paulus schreef later eerlijk in zijn brieven dat hij niet zo communicatief was. Dat hij niet met schitterende woorden kwam om mensen te overtuigen. Dat erkende hij van zichzelf. Hij vergeleek zich daarvoor met wijze filosofen. Aan hen vergaapten zich de mensen (1 Kor. 2: 1-2). We komen Petrus dus in Jeruzalem tegen. Zo ook even later tijdens besprekingen over de doop. Hij liet zich flink horen in een later beroemd geworden vergadering. Daar werd heftig gediscussieerd over een superprobleem in een diepe crisissfeer (Hand. 15).

Petrus als pijler

Na de apostolische vergadering in Jeruzalem trok Petrus naar het noorden voorbij Samaria. In Antiochië kreeg hij het aan de stok met Paulus. Hij moest hem toegeven dat hij faalde. Als

apostel handelde hij niet uit de Geest toen hij praatjes van joodse christenen hoorde (Gal. 2: 11-14). Om hen schaamde hij zich voor zijn omgang met heidenchristenen. Hij ging apart met joodse christenen eten en drinken. Paulus tikte hem daarover fors op de vingers. Petrus bond in en erkende dat hij niet onfeilbaar was. Vervolgens trok hij naar Babylon. Hij woonde er bij joden en bracht hun het evangelie. Vandaar stuurde hij medewerkers naar Turkije met zijn rondzendbrieven op zak. Veel joden hadden er hun synagogen. In steden, misschien ook op het platteland. Ze luisterden naar de boodschap van Petrus en zijn medewerkers. Tot die synagogen wisten heidenen zich aangetrokken. Zij kwamen onder invloed van Petrus en zijn assistenten als Silvanus en Silas die groot aanzien hadden. Velen bekeerden zich tot Jezus. De snelle uitbreiding van de kerk in dat verre oosten werd een feit.

Petrus werd pijler van de kerk in het oosten

De kerkgroei was mogelijk door de voorbereidingen die God had laten voltrekken. Velen in het Romeinse rijk waren het slechte, liederlijke veelgodendom beu. Verering van één God vonden ze aantrekkelijk. Bovendien, vrome joden waren goed met het Oude Testament op de hoogte en konden vlot de overstap maken. Dat waren factoren voor een snelle uitbreiding van de kerk. Petrus werd zodoende pijler van de algemene, dat is: meer dan locale, kerk in het oosten. Paulus trad toen op in noordwest Turkije en het ver weg gelegen westen, Petrus ging ver naar het oosten. Beiden werden daarin aangestuurd door de Geest van Jezus.

Tweede kerk

Het werd voor de apostelen in Jeruzalem cruciaal eenheid in denken en leefwijze van de kerk veilig te stellen. De vraag was in hoeverre joden en heidenen binnen de kerk een eenheid konden vormen. Verschil in afkomst en cultuur moest in oenschouw worden genomen en de omgang met elkaar. Zal geloofseenheid betekenen dat je in alles elkaar gelijk wordt? Met vuur en verve werd de kwestie eerlijk op tafel gelegd en in correspondentie uiteengezet voor de nieuwe kerk in het hoge noorden van Syrië, in Antiochië.

Het probleem lag er. Jezus had Petrus twee keer voor de kwestie geplaatst. De gang van zaken lopen we eerst langs. Daarbij komen Petrus' groeiende relaties in beeld. Daarna kijken we naar de kwestie zelf.

Jezus had het werk van Petrus' medewerker en evangelist Filippus gezegend, zozeer dat (nota bene!) Samaritanen zich bekeerden. Uit Jeruzalem kwamen Petrus en Johannes controleren of alles in de haak was (Hand. 8: 14-17). Zij concludeerden dat dit het werk van Jezus was. Ze zegenden de nieuwe gelovigen met de Heilige Geest. Samaritanen hoorden voortaan ook bij de kerk. Onbekend is of zij deel werden van de Jeruzalemse gemeente. In ieder geval, er werd een religieuze grens overschreden!

Het was naar joods besef een enorme stap, een omslag. Men passeerde een hoge drempel nu Samaritanen als christenen werden aanvaard. Dit kreeg een vervolg.

Petrus reisde overal rond. Jezus droeg hem op bij een Romeins officier op bezoek te gaan. Hij moest ook daar een drempel over, met heidens personeel en de Romeinse familie om de tafel gaan. Dat begreep hij uit een visioen. De Geest legde de boodschap concreet uit: *'er wachten twee mannen op je, ga met ze mee om bij Cornelius in Caesarea het evangelie uit te leggen'* (Hand. 10: 19). Het liep uit op bekering en doop, kernmomenten in de vergadering, de groei van Christus' kerk!

Terug in Jeruzalem ontstond er grote deining over Petrus' actie: hoe kon hij onbesneden heidenen binnenhalen in de kerk? Petrus deed zijn verhaal. Dit bracht ieder tot de overtuiging dat de Geest van Jezus bekering had bewerkt. Wat een veranderingen destijds!

Petrus werd echter gearresteerd en gevangen gezet. Jezus zorgde op wonderlijke manier voor zijn vrijlating. In Jeruzalem werd het Petrus te gevaarlijk. Herodes zocht hem overal. De

apostel vluchtte en vond veiligheid in Mesopotamië, vlak over de grens van het Romeinse wereldrijk. De stad Babylon (nu Bagdad) werd vertrekpunt voor zijn acties onder joden. Hij stuurde medewerkers naar noordwest Turkije. Pas na Herodes' dood kon hij naar Jeruzalem terug. Daar hoorde de gemeente in die tijd dezelfde verhalen over Paulus. Met zijn assistenten bracht Paulus ook vele heidenen tot Christus die hij bij de gemeente in Antiochië betrok. Mensen tot ver in het zuidwesten van Turkije. Verontruste kerkleden in Jeruzalem hadden op zich niets tegen uitbreiding van de kerk maar nieuwe christenen moesten, zo meenden vooral de invloedrijke priesterchristenen, niet slechts op hun geloofsbelijdenis worden geaccepteerd. Ze eisten dat iedereen zich naar Mozes' voorschrift liet besnijden. Bekering en doop waren voor hen ontoereikend. Dat vond ook een belangrijk deel van de kerk in Antiochië. Daar bracht Paulus samen met Barnabas zijn rapport uit over zijn werk.

Twee kerken zagen zich onder Jezus' leiding dus geconfronteerd met een probleem: wanneer ben je een acceptabel gemeentelid? De kwestie kwam per brief uit Antiochië in Jeruzalem op tafel. De apostelen vergaderden erover met de gemeente. Paulus en Barnabas kwamen er bij. Onder leiding van Petrus en met hulp van Jakobus, broer van Jezus, werd de twist gesust. Besloten werd een brief aan de gemeente te Antiochië te sturen om ook daar rust te brengen. In de brief werden twee dingen vastgelegd. In de eerste plaats dat de Heilige Geest de kerk tot een beslissing had gebracht en voorts werd de inhoud van de uitspraak neergeschreven. Dit kerkelijke of apostelbesluit hield in dat niemand de besnijdenis mocht worden opgelegd. Met andere woorden, je hoeft geen jood te zijn om christen te worden en bij de kerk te horen. Op voorstel van Jakobus werd eraan toegevoegd dat ieder kerklid afgoderij publiek moest afzweren. Een christen moet bekend staan als iemand die alleen God en wel door Jezus vereert. Het ging dus niet minder om ieders Godsbesef.

De christelijke kerk staat voor een belijdenisreligie

Hier werd een markante omslag gemaakt. Jodendom kun je zien als een gedragsreligie. Het leert dat je zalig wordt als je de wet van Mozes doet, je precies gedraagt naar zijn regels. Nu kwam de kerk op gezag van de Geest tot een belijdenisreligie. Het komt erop aan Jezus naar waarheid te belijden, Jezus als Heer! Er golden wel morele regels voor christelijk gedrag, maar het christelijke geloof concentreerde zich op het aanroepen van God. En wel door God te belijden en Jezus als messias en Heer: christendom werd een geestelijke belijdenisreligie. De Geest was immers beloofd als Geest van de waarheid. Hij zou de leerlingen van Jezus aansturen in wát zij geloofden. Hij bracht hen tot een concrete belijdenis en tot kerkbesluiten in deze nieuwe tijd. Zo zie je dat eeuwenlang doorlopen: de strijd om de waarheid van het evangelie. Onder Jezus' leiding en op gezag van de Geest deed de kerk collectieve uitspraken en maakte belijdenissen om in de wereld publiek te getuigen van God en Jezus als Redder. Dat begon met Pinksteren. Petrus haalde het uit het Oude Testament aan: *al wie de Naam van de Heer, dat is Jezus, belijdt, erkent en aanroept, zal behouden worden* (Hand. 2: 21). Hierbij valt niet te vergeten dat het al in vroege tijd niet op de wet zelf aan kwam. Gehoorzaamheid met hart en ziel werd van Israël gevergd om geestelijk een burger te zijn van het rijk van David. Daar komen we bij Paulus op terug.

De apostolische vergadering kwam dus tot dit belangwekkend besluit: onderscheid in afkomst was onbelangrijk voor geestelijke redding (Hand. 15: 8 en 28). Voornamen kerkleiders, Judas en Silas (=Silvanus), werden met Paulus en Barnabas meegestuurd om de brief in Antiochië toe te lichten. Aldus gebeurde. De eensgezindheid in cruciale geloofszaken bleef gewaarborgd zonder de onderlinge culturele verscheidenheid aan te tasten: één geloof, één kerk!

Petrus en dopen!

De kerk leerde in Hand. 15 dat de doop de rol van de besnijdenis overnam als teken van het verbond met God. Met het dopen als officiële handeling had Johannes de mensen vertrouwd gemaakt. Jeruzalem bevestigde voor de kerk in Antiochië dat bekering of belijdenis en doop voldoende waren voor toetreding tot de kerk. Er werd een directe koppeling gemaakt tussen bekering (eerst) en doop (daarna).

Dit herinnert aan Petrus' preek op Pinksteren: '*voor u is de belofte en voor uw kinderen*' (Hand. 2: 38-39). De apostel pakte daarin het hem bekende Oude Testament op, wijzend op de belofte van God aan Abraham. Hij dacht en sprak vanuit de familie als eenheid. Iedere jood, Romein of Griek wist dat kinderen hoorden bij wat ze de *familia* noemden.

Weet je waarom wij in het westen problemen kunnen maken met de doop van heel jonge kinderen? Dat komt door ons westerse verleden. Wel eens van rationalisme gehoord? Dat is bewust of onbewust in ieders hart in het westen stevig binnengedrongen. Het staat voor het idee dat je pas volwaardig mens bent als je zelf kunt nadenken en beslissen, jezelf kunt redden en jezelf kunt ontwikkelen. Vandaar het spreken over zelfbeschikking en zelfredzaamheid. Daar wordt ieder mens terecht of ten onrechte aan opgehangen. Je moet jezelf waarmaken in onze samenleving door individueel te kiezen en zelfstandig te beslissen, anders ben je als mens niet goed bezig. Je bent pas mens als je je verstand gebruikt en zelf je gevoelens onder controle hebt.

Het is volstrekt unfair onze rationalistische vragen over de doop terug te zoeken in de Bijbel. Of in wat Petrus uitlegde en deed. Het is eerlijk ervan uit te gaan dat Petrus zei wat hij deed en deed wat hij leerde. Op Pinksteren haalde hij kinderen naar voren. Later doopte hij Cornelius met zijn hele familie. Iedereen was blij! En er staat niet eens dat ieder zich bekeerde en belijdenis deed. Ze werden allen gedoopt!

Bij Cornelius' familie denk je niet slechts aan volwassenen, ook niet alleen aan mannen. De doop van kinderen paste helemaal in de familiale gedachtegang van Petrus: '*voor u en voor uw kinderen is Gods belofte*' (Hand. 2: 38-39) zei hij. Wat hij over de doop zei, heeft hij uiteraard gedaan. Dat had hij van Jezus geleerd.

Jezus behandelde mensen naar de units waarin zij sociaal leefden, niet als losse enkelingen. Een individuele benadering bestond eenvoudigweg nog niet. Ook niet bij Samaritanen. Ook hun 'waterdoop' was slechts teken. Pas later volgde hun doop met de Geest. Lees maar wat er over bekeerde Samaritanen staat. Door Filippus bekeerden ze zich en werden ze met water gedoopt in Jezus' naam (Hand. 8: 16). Hun geloof hechtte zich aan Filippus, aan de tekenen die hij deed. Hun geloof moest nog uitgroeien. Petrus en Johannes herhaalden later de doop met water beslist niet! Door hun latere erkenning van Jezus werden ze met de Geest gedoopt. Dat werd geen structureel tweede, extra handeling. Het was eenmalige bevestiging van bekering!

Dit alles paste in Gods heilsplan. Het Oude Testament zegt dat kinderen bij God horen, hoe jong ook, als ze Abraham tot voorvader hebben. God is geen God van ouders alleen, maar van gezinnen, van Abraham met Lot. Gods belofte werd niet gebonden aan, noch beperkt tot vader of moeder. Gods belofte rust eeuwig op hun zaad, bleef *duurzaam* rusten op kinderen. De belofte ging zonder meer(!) over van vader op kind (zie Psalm 103: 17-18).

Maar geen misverstand! Je krijgt het geloof niet mee van gelovige ouders, wèl de belofte van de Geest. Het spreekt niet vanzelf dat je het geloof van je ouders overneemt. Dat bewerkt de Geest op gezag van Jezus die zijn weg met jou gaat. Hij stelt je verantwoordelijk voor wat je meekrijgt. De doop met de Geest ontvang je zodra je met de kerk volledig Jezus als jouw Koning en Messias belijdt naar alles wat Hij heeft bevolen. Dan word je volwaardig lid van het Godsrijk onder leiding van Jezus. De vraag is of de apostel Paulus de kerk op een ander been zette en hoe hij de gaven van de Geest benaderde.

De Geest over Paulus

Jezus riep Saulus of Paulus tot de orde in zijn vervolgingsacties (Hand. 9). In Damascus werd hij vervuld van de Geest en door Ananias gedoopt. Vanuit Damascus (Hand. 9: 20) ontpopte hij zich als door de Geest toegerust. Onder leiding van de Geest werd hij een scherp debater met bezoekers van synagogen. Als geen ander kende hij immers de joodse argumenten om zich tegen Jezus te verzetten. Zelf had hij zich uit 'onwetendheid' hardvochtig tegen Jezus afgezet.

Op reis

Aanvankelijk trad Paulus op buiten Israël. Toch wilde hij in Jeruzalem het evangelie brengen aan wie voorheen vrienden en misschien medestudenten waren. Dat kwam hem duur te staan. Hij werd gedwongen te vluchten en reisde naar Tarsus, zijn geboorteplaats.

Vandaar trok hij naar Arabië, het land over de Jordaan waar de Arabieren, de nakomelingen van Ismaël, woonden. Hij werkte in hun midden omdat Jezus door de Geest in openbaringen en visioenen hem liet weten dat hij aan heidenen het evangelie moest brengen (2 Kor. 11: 32-33). In die tijd kreeg Petrus in Jeruzalem zijn visioen over Cornelius (Hand. 10).

Na een jaar of twee ontvluchtte Paulus ook Arabië. Hij werd er aangemerkt als 'onruststoker' en door vijandige invloedrijke mensen gezocht. Hij ging terug naar Damascus en weer naar Jeruzalem waar Barnabas ervoor zorgde dat de gemeente hem accepteerde. Hij sprak er ongetwijfeld met Petrus over het werk onder joden en heidenen. De discussie in Jeruzalem daarover had hij gemist (Hand. 11). Juist in die tijd was hij in Arabië (Gal. 1: 17). Kort bleef hij ook nu in Jeruzalem en trok naar Antiochië, waar hij optrad in de synagogen van Cilicië rond Tarsus.

In Antiochië voerden kerkleden intussen actie om onder Grieken bekering te bewerken. Vooral onder heidenen die zich aangetrokken voelden tot de verering van één God en daarom met de joodse religie sympathiseerden, ging de kerk in Antiochië opereren. Paulus raakte bekend als prediker onder heidenen. Daarvoor kon men Paulus toen goed gebruiken. Barnabas ging naar Paulus op zoek en samen steunden ze dit kerkenwerk onder de Grieken.

Dat zal niet lang hebben geduurd. De Geest riep hem met Barnabas in Antiochië om aan veel volken het evangelie te brengen. Zijn uitzending gebeurde door handoplegging en na gebed van de gemeente. Het werd begin van zijn evangeliereizen.

De Geest liet hem diverse keren door openbaring weten welke routes hij niet, of juist wel moest gaan (Hand. 16: 6 en 8). Zo kwam hij niet in noordoost wel in noordwest Turkije terecht. Vandaar stak hij naar Europa, naar Griekenland over toen de Geest hem daarheen dirigeerde. Na een reistraject door Griekenland en Turkije keerde hij met assistenten naar Jeruzalem terug.

Daar werd hij gearresteerd. Hij beriep zich op de keizer om als slachtoffer een moordpartij te ontlopen. Op transport gesteld kwam hij na veel wederwaardigheden in Rome. Vermoedelijk heeft hij er twee jaar gewerkt onder joden en heidenen (Hand. 28). Opnieuw reisde hij door de bekende wereld. Met zijn prediking reikte hij tot in Spanje (Rom. 15: 19 en 28). Vrijwel alle Europese landen rond de Middellandse zee heeft hij bereikt. Op een of andere manier kwam hij weer in Rome in gevangenschap. Vanuit zijn cel stuurde hij zijn vaste medewerker Titus naar wat vandaag Albanië en Servië heet (Dalmatië). Een andere werker Crescens zond hij naar Gallië (Frankrijk). Die gebieden zag hij als witte plekken op de kaart omdat hij die zelf nog niet had bereikt (2 Tim. 4: 10 en 11). Behalve Petrus boekte Paulus in weinig jaren dus veel resultaat.

Toch, de leiding van Jezus en zijn Geest betekende niet dat alles van een leien dakje liep. Er waren medewerkers die er de brui aan gaven. Demas vond een werelds leven veel mooier.

Paulus werd pijler van de kerk in het westen

Evenals in zijn reisroute werd Paulus door de Geest aangestuurd in zijn prediking. De Geest bewerkte dat zijn werk op orde kwam. Dat meldt de apostel zelf (1 Kor. 14: 33). Zo maakte Paulus met Petrus afspraken over hun werkterrein. Hij ging zich toeleggen op bekering van heidenen, Petrus beperkte zich tot joden (Gal. 2: 8-14).

Voorts hanteerde hij door de Geest vaste stelregels en een doelbewuste methode om eerst in de synagoge joden te benaderen. Mislukte dat, dan richtte hij zich op anderen. Het bracht hem er toe niet alles tegelijk te doen, de hele wereld ineens te bezeilen. Telkens keerde hij terug bij kerken die hij had geplant. Hij organiseerde het bestuur van de kerk ter plaatse door oudsten als leiders aan te stellen. Timoteüs kreeg de zorg voor de kerk in en rond Efeze. Titus moest Kreta bewerken. Hij ondervond meer tegenslag dan met Demas. Bij Hymeneüs en Alexander zag hij het christelijke geloof schipbreuk lijden. Het is niet verantwoord al te rooskleurig te denken over de uitbreiding van de kerk in de apostolische tijd onder leiding van de Geest. Gevangenschap, teleurstellingen en moeiten van de apostelen en hun medewerkers werden echter door Jezus effectief gezegend.

Paulus bleef voortdurend gedrongen door de Geest. Hij behield grote vrijmoedigheid om aan joden en heidenen tot in het hart van de beschaafde wereld het evangelie te verkondigen. Hij claimde bij allen aanvaarding van het ware geloof in Jezus als messiaans Koning. Zo sprak de kerk later over het ware geloof in de belijdenis van Athanasius (zie de artikelen 1, 26 en 40). Anderen waarschuwde hij de Geest niet te doven in motivatie en actie. Inhoudelijk belichtte Paulus steeds de actuele betekenis van David als koning van Israël (Hand. 13: 22-24). Zijn boodschap belichtte het heil dat verschenen was uit de joden in Jezus als Heer voor de volken zonder onderscheid. Kortom, velen werden overal voor hun reactie op het evangelie verantwoordelijk gesteld. Dat is zending!

De Geest over allen en ieder

Bij Cornelius' Romeinse familie denk je niet alleen aan volwassenen, ook niet slechts aan mannen die werden gedoopt. Met Petrus ging Paulus ervan uit dat de Geest over allen kwam die tot de sociale unit van zijn toevoorders konden worden gerekend. Ook hij greep daarvoor terug op het vroege verbond met Israël. Verder herinnerde hij specifiek aan de uittocht uit Egypte.

Paulus benadrukte dat Gods volk als geheel door de zee trok en onder een wolk van water doorging. Dat gold allen tegelijk, klein en groot, rijp en groen. Zij allen met hun kinderen werden gedoopt tot verlossing (1 Kor. 10: 1-3). Hetzelfde schreef hij de kerk in Efeze (Ef. 2: 22): samen worden de gelovigen opgebouwd in het geloof, want de totale gemeente is woonplaats van de Geest. De Geest woont in die gemeente die luistert naar het Woord van God. Geest en Woord zijn één (2 Kor. 3: 17). De gemeente zag hij dus als het bouwwerk van Jezus, tegelijk als woon- en werkplaats van de Geest. Wie in haar geloof en belijdenis deelt, ontvangt persoonlijk de Heilige Geest en dat onder aanroeping van Gods naam.

<i>De gemeente is woonwerkplaats van de Geest</i>

Aanroeping van Gods naam is in het Nieuwe Testament standaard uitdrukking bij Petrus en Paulus. Ze geven dan het karakter weer van de kerk, Petrus in Hand. 2: 21 en Paulus in Rom. 10: 9-17. Het gaat hen niet om het vragen van hulp, bijvoorbeeld als je in moeilijkheden zit. Het drukt uit dat je Jezus erkent als messiaans, verlossend Koning.

Paulus en dopen

Heeft Paulus anders over de doop gepreikt dan Petrus? 'Dat zal toch niet?' Ik denk dat Paulus een tandje verder gaat. Hij verbindt onze doop met het leven voor God en lijden met Jezus.

Hij haalt in het bijzonder Abraham naar voren. Dat is leerzaam voor de relatie van kinderen en de doop. Belangrijk genoeg om dat goed te bekijken.

Leven en lijden als christen vallen in de doop samen: je wordt gewassen in Christus en hoe meer je je doop gelooft, des te meer overwin je zonde door het vuur van de Geest. Het is teken dat de Geest je wil steunen om in Jezus' lijden te delen voor de waarheid van het evangelie. Denk aan Jezus' woord in Marc. 10: 38-40, ook Mat. 20: 22-23. Wonderlijke woorden: '*jullie zullen gedoopt worden met de doop waarmee Ik wordt gedoopt*'. Hij zag zijn lijden en sterven aankomen, noemde dat de doop waarin Hij 'kopje onder' zou gaan en als overwinnaar eruit op te rijzen. De vreugde vooraf daarover gaf Hem moed om het op aarde vol te houden.

Met die woorden reageerde Jezus op een vraag van zijn discipelen. Zij wilden graag een mooi plaatsje in zijn rijk! Jezus' antwoord ontdekte hen aan zichzelf. Hij was gekomen om vuur op de aarde te werpen. Hij moest door dat vuur heen gaan en zag het oordeel van God over zich komen, over Hem losbranden (zie ook Luc. 12: 49-50). Zijn discipelen zouden het vuur van de Geest kunnen doorstaan en niet door Gods oordeel worden geraakt. Altijd, zeker in moeite en tegenslag waren ze aangewezen op de kracht en de wijsheid van de Geest.

Paulus was er niet bij toen Jezus dit zijn discipelen voorhield. Hij heeft die woorden wel net als Petrus verwerkt. De neerslag daarvan vind je in brieven waar hij de betekenis van onze doop uit de doeken deed. Om aan de grootste crisis, Gods oordeel, te ontkomen, is het nodig je te laten dopen, schreef Paulus keer op keer. Alleen wie gelooft, wordt door het vuur van de Geest gereinigd van ongerechtigheid.

Alle discipelen zullen vanwege hun belijdenis gesmaad en beledigd worden, geminacht, zei Jezus, zodra zij de goede Bijbelse beslissingen nemen, daarvoor blijven staan en de waarheid van het evangelie veiligstellen. Te beginnen in eigen familiekring (Mat. 10: 34-36).

De christelijke doop verzilvert de oudtestamentische belofte aan Abraham

Kortom, met Petrus leert Paulus dat onze doop symbool is in tweeërlei zin voor de uitbreiding van de kerk. In de eerste plaats dat je lijden verwachten kunt, haast kunt ondergaan in teleurstellingen en moeiten als je blijft bij Jezus en zijn leer. De doop is tegelijk de belofte dat we gered worden en in Gods kracht en met Gods wijsheid zullen overwinnen. Echt geloven zal heus niet gemakkelijk zijn. Dopen kun je zo ook in één woord vatten. Het betekent: inlijven, ondergaan, namelijk in de gemeente als Jezus' lichaam met alle gevolgen daarvan in een wereld vol onrecht en verleiding. Het tekent Jezus eigendomsrecht op jou. Hij zal dat recht voor zich blijven claimen tegen elke kwade macht tot bevordering van zijn Naam en rijk!

Weggelaten pagina's

Paulus en Geestesgaven

Je hebt je vast wel eens afgevraagd of je naar een bijeenkomst van gebedsgenezers zult gaan, niet? 'Ja, dat heb ik zeker met vrienden overwogen. We wilden weten wat daar gebeurt en of die genezingen echt zijn. Het lijkt me erg aantrekkelijk, is dat ook niet Bijbels? Ik heb er veel over gehoord en weet waar die samenkomsten worden gehouden'.

Zulke gebedsgenezers zeggen Jezus te volgen. Sterker nog wil ik het stellen, ze gaan in Jezus' schoenen staan in hun streven naar wonderen. Jezus heeft sommige mensen genezen, lang niet iedereen. Betekent gezondheid redding zoals Jezus dat bewerkte? Is een gezond lichaam bewijs dat de Geest met je is, zo vroeg ik jongeren en een voorganger in Australië.

Jezus wist wanneer het in Gods plan paste mensen te genezen. Jezus bepaalde daarvoor zijn uur. Kunnen gelovige voorgangers nu weten of God echt wil dat iemand geneest? En vragen ze ook naar Gods wil, laten ze dat echt aan God over of bepalen ze zelf wanneer iemand

gezond zal worden? Nee, je voelt dat gebedsgenezers denken dat te mogen beslissen. Dan gaan ze op de stoel van Jezus zitten. Gebeurt het wonder niet, dan is er naar hun smaak te weinig geloof. Zo draaien ze mensen een rad voor ogen alsof zij samen met hun toehoorders zelf het uur van genezing bepalen en hun geloofskracht kunnen bewijzen.

Begrijpelijk dat dit vandaag veel aandacht trekt. Ieder mens zoekt naar geluk. Daar spelen ze op in. Ze prikkelen het verlangen naar wonderen, naar een gaaf lichaam of psychisch herstel. Genezing is steeds een wonder en zal dankbaar worden begroet. Lijden, ziekte en ellende ga je als christen niet koesteren, niet ophemelen. Toch, tijden van ziekte kunnen, hoezeer een beproeving, achteraf soms hoogtepunten van geloofsvertrouwen blijken!

Maar weet je, er is nog iets ernstigs aan de hand. Het klinkt goed. Ze grijpen echter volledig naast de Bijbel en dat is zonde. Je hoort ze beweren dat zij gelovigen helpen zoeken naar geluk in naam van Jezus. Maar humanisten en boeddisten zoeken dat even goed. Geluk is op zich niet beslissend voor wie Jezus volgt.

Denk alsjeblieft niet dat Jezus er op uit was zijn discipelen alleen maar menselijk gelukkig te maken. Althans, dat was niet het hoogste goed! Hij jaagde niet naar geluk, maar naar vrede en verzoening met God. Dat gaat veel verder, hoger en dieper. Zo zetten gebedsgenezers mensen op het verkeerde spoor. Het kan geen bewijs van vergeving zijn. Geluk zoeken en vrede vinden zijn twee totaal verschillende zaken. Jezus wil dat wij in geloof vertrouwen op God, wat ons ook overkomt.

Velen beroepen zich in dit verband op Jezus' wonderen en op Paulus die de gemeente te Korinthe onderrichtte over Geestesgaven, zie 1 Kor. 12-14. Maar de apostel zegt Jezus na: de hoogste gaven zijn geloof, hoop en liefde. Wonderen maken niet zalig, slechts jouw geloofsvertrouwen (Rom. 10: 14-17)! Kijk naar Paulus, hij had zelf problemen. Hij bad tot God om ervan af te komen. Noch Jezus noch de Geest namen zijn probleem weg (2 Kor. 11: 29 en 12: 7-9). Het komt voor dat Jezus helemaal niet wil dat iemand in dit leven geneest, soms dat jongeren komen te overlijden. Ouders zeiden mij een keer dat ze heel verdrietig waren toen hun oudste en enige zoon overleed. Hij was amper twintig. Ze misten hem heel erg, alleen al heel praktisch en dagelijks als opvolger van hun boerenbedrijf. Tegelijk zeiden ze door hun tranen heen zoiets als 'onze diepste zorg is wel weggenomen'. Elk weekend waren ze bang dat hun jongen in grote zonde zou vallen ondanks dat hij telkens beloofde op zichzelf te passen. Nu kon hij niet meer zondigen, beleden ze!

Ik zei al, Jezus heeft lang niet ieder genezen of uit de dood opgewekt. Zijn discipelen hebben veel ellende meegemaakt. Je kunt je als mens afvragen: Zijn Jakobus, Petrus en Paulus niet te vroeg gestorven? Menselijkerwijs gesproken dus! Alleen Johannes is echt oud geworden, al zat hij op Patmos gevangen. Wij zullen voorzichtig zijn te zeggen wat Gods wil is in ziekte of gezondheid, armoede of welvaart en welzijn.

En nog iets. Heb je wel eens gehoord dat sommige gebedsgenezers aan duivelbezweering doen? 'Ja, dat komt me bekend voor, ik heb het nooit zien gebeuren.' Bedenk dat Jezus de duivel steeds meer loslaat en zijn gang laat gaan naarmate zijn terugkeer nadert. Zeker, we blijven bidden om genezing, verlichting, verbetering, goede resultaten in je studie, op je werk. Depressieve buien en zwarte bladzijden probeer je in je leven te voorkomen. Tegelijk weten we dat de duivel steeds meer macht inzet om mensenlevens in beslag te nemen.

De boze geesten zullen kansen grijpen. In Openbaring laat Jezus zijn liefste vriend Johannes zien welke verschrikkelijke duivelse krachten mensen, wereldleiders kunnen gaan beheersen. Alles zal uitlopen op een toekomstig paradijs, dat is zeker. Maar dat zal door veel ellende en oorlog heen gaan. Misschien komt er nog wel eens een hele vuile oorlog. Het kwaad is nog lang niet de wereld uit. Integendeel, het gaat zich steeds meer opdringen.

De techniek beheerst de wereld steeds sterker. Dat is prima op zich. Maar wat als het in kwade handen komt? Het kan zo maar in dienst komen van satan. Houdt dan je hart vast! Een wereldoorlog zal heus niet meer met loopgraven worden uitgevochten, zoals de eerste

wereldoorlog, of met tanks zoals in de tweede. Maar de oorlog is niet voorbij tussen mensen en volken.

Wat wordt onze samenleving kwetsbaar door de toenemende techniek en communicatie die voor ieder toegankelijk wordt. Gif kan zo maar door iemand die kwaad wil, in ons drinkwater worden gemengd. Poederbrieven zaaien paniek. Er kunnen machten komen die een groot en sterk magnetisch veld boven Europa of elders creëren. Dan valt elke communicatie met computers dood, de stroom aan informatie raakt volslagen geblokkeerd. Dat zal echt een ramp zijn. We zijn steeds meer van elkaar afhankelijk, op gebruik van chips aangewezen. Stel dat aanvoerlijnen van energie, olie of elektriciteit per mobieltje worden afgesneden, waar blijft onze samenleving dan?

Het zou een valse voorstelling van zaken zijn geluk als hoogste goed voor ogen te spiegelen en duivelse krachten glad te strijken, of te beloven dat leiders in Jezus' naam boze krachten kunnen bezweren en uit kracht van de Geest de wereld gezond kunnen maken. Door de Geest vertrouwen we op Jezus' leiding in ons leven en in de geschiedenis van onze mensenwereld! Zo brengt het Bijbelonderricht over onze doop, over de wijsheid en liefde die we van de Geest in Jezus ontvangen en over de geestelijke gaven om met God te leven, ons als vanzelf tot de vraag hoe we als vernieuwde mensen straks leven, tot onze identiteit als mensen van de toekomst.

De Geest en onze verwachting

Als we over de Heilige Geest praten, heeft dat altijd iets verrassends, vind je niet? Ik bedoel, God kennen we als Schepper. Dan denken we meestal aan het verleden. Hij schiep de wereld. En bij Jezus gaat het ook vaak over een ver verleden? Hoeveel eeuwen terug was het dat Jezus werd geboren? Dat kunnen we nauwkeuriger berekenen dan van de schepping. Ieder christen rekent met Jezus' verschijning. Maar zodra we het over de Geest hebben, denk je echt aan vandaag, niet minder aan de toekomst, toch? Of denk je vooral terug aan Pinksteren? 'Nou, ik denk meer aan vandaag. Hij werkt in mij de juiste beslissingen voor elke dag'. Dat onderschrijf ik. Toch zie ik de Geest als een Persoon door wie wij in het bijzonder grote verwachtingen koesteren. Je kunt Hem de Gave van de toekomst noemen om de dag van Jezus' terugkeer feestelijk te gaan meebeleven!

Morgen is vandaag

Met andere woorden, als je de Geest ontvangt, wordt in jou de toekomst tot werkelijkheid. Zijn Gave in jou is begin van het einde!

Het eeuwige leven begint niet na het sterven of bij Jezus' terugkeer. Bekering houdt eeuwig leven in. Jezus vereeuwigt jou door zijn Geest. Jouw geest wordt onsterfelijk. Petrus heeft dat schitterend in zijn eerste en tweede brief onder woorden gebracht: we delen '*de goddelijke Geest van wijsheid en kracht*', we delen '*de goddelijke natuur*' (1 Petr. 4: 14 en 2 Petr. 1: 3-4). Uiteraard worden we als vernieuwde mensen niet goddelijk, wel onsterfelijk. Zie ook Paulus in 1 Kor. 15: 50-58.

Weet je, veel mensen – zo is mijn ervaring – vergeten iets groots als het over Jezus' opstanding gaat en het lef van de kerk om grote woorden te spreken! Bij Petrus kwamen we het al tegen. De Geest werkt altijd samen met de Zoon en de Vader, ook in Jezus' opstanding. Jezus stond zelf op, tegelijk deed de Vader Hem uit het graf wegbreken en opvaren. Weinig Bijbellezers denken bij Pasen aan de Heilige Geest, dunkt me. Zij beseffen amper hoe de Geest bij Jezus' terugkeer uit de dood werkzaam was.

Evenals Petrus wijst Paulus daarop. Hij voelde zich verantwoordelijk voor de westerse kerk te Rome en schrijft er meteen in het begin van zijn brief over. In hoofdstuk 8 weidt hij uit over

de werking van de Geest, vooral in mensen. Maar in de allereerste verzen legt hij verband tussen Jezus, de Geest en Pasen.

Hij verklaart dat Jezus door God is aangewezen als zoon van David en meteen volgt wat er op de opstandingsdag gebeurde: Jezus werd *door de Heilige Geest bekleed met macht toen Hij opstond uit de dood* (Rom. 1: 4). Wat een goddelijke samenwerking op Pasen! De Vader wekte Hem, Jezus stond zelf op. De Geest deed Jezus, zeg maar, zijn jas, zijn verdiende mantel om. De Geest kleepte Jezus met koningsmacht en eeuwige wijsheid om die te kunnen uitdelen aan zijn discipelen. Eerder legden we daarom accent op de relatie van Jezus' opstanding en Pinksteren, afgedacht van de kerkelijke kant van de Pinksterdag.

Er gebeurde bij Jezus' opstanding nogal wat. De Geest omgordde onze Wereldkoning met kracht en wijsheid om zijn regime uit te strekken over alle volken. En Jezus deed de laatste fase van onze geschiedenis werkelijkheid worden om alles rijp te maken voor het eind. Ook jouw leven! Daarom benadrukten alle profeten uit het Oude Testament dat je de Geest mag 'linken' aan de profetie: door geloof in het Woord treed je zijn rijk binnen en ontvang je de Geest. Dan besef je: nu komt in mijn leven het eind van de eeuwen dichtbij. De werkelijkheid daarvan is er bij jou al in principe. Nog anders gezegd, de laatste etappe van de geschiedenis is ingegaan. Dat zie je in het feit dat jij gelooft en de Geest krijgt. Bovendien, bij alles wat er in de wereld gebeurt, zetten Jezus en zijn Geest allereerst en allermeeft de kerk in het centrum van hun werk. Zo gaan we doorpraten over de vraag: wat betekent het voor de kerk, voor jou en niet minder voor de samenleving, dat Jezus alles rijp maakt voor het eind?

Nieuw verlangen

Herhaaldelijk zagen we dat de Geest aan de gemeente is gegeven als zijn woon- en werkplaats (Rom. 8: 9 en Ef. 2: 22). En dat Jezus' rijk openbreekt in de gemeente. Dààr scheuren licht en duisternis uiteen waar het Woord bij allen samen en tot de bodem van ieders hart doordringt (Hebr. 4: 12). Daar vind je het gevecht van Jezus met de Geest tegen satan in het bijzonder. Het is een strijd om de geesten, zielen van mensen. Het boek Openbaring is er vol van: in en rond de kerk vind je het grote slagveld. Je ziet hen die betrouwbaar geestelijk overeind blijven, of omgekeerd geveld en weggevoerd worden omdat ze zich toch door zonde en duivel laten boeien. Christus' kerk is voor de Geest het centrum van de wereld.

God is niet aan de kerk gebonden, maar wij mensen krijgen er een groot stuk zekerheid voor de toekomst. Wie deelt in de gemeente als kerk van het Woord, deelt in de Geest (1 Joh. 4: 13), zeiden we. De gemeente die het Woord volledig beaamt, is al een stukje toekomst op aarde (Ef. 2: 22). Daar is Jezus bezig de bevolking van zijn nieuwe rijk op orde te krijgen en voltallig te maken. De kerk is de nieuwe mensheid, de schare die voor ons niet valt te overzien (Openb. 7: 9).

Zeker bij de viering van het avondmaal mag je bedenken: hier zit een deel van de nieuwe mensheid, hier zie je de toekomstige mensenwereld. Ook al blijft er 'kaf onder het koren', toch weet je zeker: we blijven elkaar terugzien. Wanneer Jezus terugkeert, zal de kerk volledig gezuiverd en rein zijn. Een stukje verlorene mensheid is daar waar mensen in de avondmaalsviering gelovig bij Jezus te gast zijn. Zie je dat in geloof met de tekenen van brood en wijn, dan ben je bezig jezelf met verlangen te voeden, verlangen naar meer zicht op de nieuwe wereld. Tegelijk begrijp je waarom de kerk van Christus grootse woorden mag spreken. Zij is onsterfelijk geworden.

De Geest brengt de nieuwe wereld dichtbij

Met de gemeente ga je persoonlijk verlangen naar het openbaar worden als nieuwe schepping (Rom. 8: 23). De kerk zie je als voorschot op, zelfs voorpost van de nieuwe schepping, het nieuwe Jeruzalem (2 Kor. 1: 22 en 5: 5; 2 Kor. 5: 17; Ef. 1: 13-14). Dat eeuwige karakter van

de kerk brengt de Geest op gezag van Jezus tot stand. Dat doet je, dunkt mij, met frisse ogen naar erediensten kijken en vervult met verlangen om erbij te zijn. De Geest doet verlangen en actie groeien om vaak bijeen te zijn als voorbereiding op toekomstig samenleven. Daarom toch houden we elkaar in het oog, denk ik dan, trekken we samen op, zijn er gezamenlijke maaltijden of activiteiten. We trekken elkaar mee, zorgen ervoor dat niemand achterop raakt, teruggaat in ontrouw, onoprechtheid en schijn?

Nieuwe mensenwereld?

De vraag stelden we, hoe zullen we straks nieuw zijn? Jezus wil niet dat we fantaseren. Over dieren en planten, akkers en meren of zeeën, zo van: zullen die er weer zijn? Dat zou Hij in Openbaring dan hebben getoond! We weten wel dat we met dezelfde schepping te maken krijgen. Het wordt geen nieuwe wereld als totaal andere wereld, alsof de schepping uit Genesis niet goed geweest is! God verloochent zichzelf niet, ook zijn werk niet. Hij begint geen tweede keer!

De Bijbel geeft veel voedsel na te denken over de komende mensenwereld en onze relatie met God, met Jezus en met elkaar. Hoe zien wij er dan uit? We krijgen een helder beeld over onze nieuwe natuur als heilige mensen. Als je naar Paulus luistert, hoor je hem een tegenstelling maken tussen de tegenwoordige en de toekomstige eeuw. Zo zet hij ook 'vlees' tegenover 'geest'. Dat heeft hij van Jezus! Jezus zei immers: 'Wie gelooft, heeft eeuwig leven' (Joh. 3: 16). De Geest zorgt dat je net zo als Abraham in leven blijft in Gods koninkrijk. Je leven is voorschot op de toekomst. Dat kan je niet meer ontgaan. Jezus stempelt ons leven met de Geest. Hij drukt zijn zegel op ons (Ef. 1: 13-14). Dat is: ons geloof wordt in ons hart verzegeld. Door de Geest blijven we goed verzekerd op weg naar het nieuwe Jeruzalem. Dat is een geestelijk gebeuren, zo zeiden we.

Maar worden we dan andere mensen? Paulus gaat er in 1 Kor. 15 op in. Ons lichaam krijgen we terug in de opstanding, zegt hij. Dat takelt nu af. Dat geldt niet alleen je body, ook jouw psychisch leven breekt nu af. Het verschil zal zijn dat alles in ons lichaam, biologisch en psychisch zich zal ontplooiën waarvoor het geschapen werd. Je lichaam komt helemaal tot zijn bestemming en dat zal best verrassend zijn. Lichaam en ziel zijn dan niet meer onderhevig aan pijn, moeite en verdriet, niet vatbaar voor zonde of ongerechtigheid. De Geest doet ons nu al verlangen naar dat ongeschonden, verheerlijkt lichaam. Lees over Jezus' verheerlijking op de berg waar Mozes en Elia verschenen en Petrus niet alleen het moment, maar die profeten wilde vasthouden! Ons lichaam wordt geen ander lichaam.

Paulus heeft het vooral over onze ziel. Vandaag wordt onze ziel door geloof in God onsterfelijk. Ons geloofsvertrouwen en onze geloofskennis zullen niet afbreken. Dat blijven we opbouwen. Van stap tot stap worden we meer geestelijk uit kracht en met wijsheid van de Geest. Het is de Géést die ons door God wordt gegeven en de ziel, onze geest, doet leven. We worden sterke persoonlijkheden. De kwaliteit van ons leven, ook ons liefdesleven, wordt gevormd door ons geloof. Niet gevoelens van geluk hebben de boventoon, maar de vrede met Jezus en met elkaar zijn het hoogtepunt.

Hij doet het evangelie groeien in ons bewustzijn. Zo wordt ons leven met God rijker en grootser. We gaan vaster beseffen dat en hoe we Gods kinderen zijn. We krijgen steeds groter vertrouwen in onszelf dat Gods Woord waarheid is. En we raken al meer vervuld, gegrepen door wat er geschreven staat omdat de Geest in ons werkt.

Ben ik nog een beetje te vaag? 'Dat lijkt me wel'! Ik probeer het concreter te maken. Maar het gaat om ons geestelijk leven en dat maakt het misschien wat lastig. Het betekent dat we ons een nieuwe houding aanmeten. Het wordt een tweede natuur, een houding van trouw, betrouwbaarheid, vol gerechtigheid, dat is: God recht doen, ons zelf ook en onze naaste. Dit is het eeuwige leven dat we geestelijk God leren kennen zoals Hij blijkens zijn eigen Woord is. Vandaar dat het Nieuwe Testament ons aanspoort de Geest niet te doven, de nieuwe mens aan

te doen als een nieuw kleet (Ef. 4: 21-32) en dergelijke aansporingen. Je identificeert jezelf dan steeds meer met Jezus. Denk aan liefde en vriendschap. Als het niet lekker loopt, dan is de uiterste vraag niet of je elkaar nog gelukkig kan maken. De hoogste vraag is dan of je bij elkaar de vrede kunt vinden en in die vrede met Christus Jezus elkaar kunt helpen. Het is daarom dat we eerder zeiden dat je Gods wet niet weg zet. Deze in wijsheid volgt en Gods bedoeling ervan naspeurt. Gehoorzaamheid in liefde voor God en mensen is een stukje verlossing op aarde.

De nieuwe wereld is geen andere wereld

‘Dus wat verandert er dan?’ Je houding en mentaliteit worden nieuw! Tegelijk denk ik aan helderziendheid. Door de Geest krijgen we meer verstand, begrip van mensen en van alles om ons heen. We krijgen geestelijk meer door dan mensen die niet geloven. Het kan ons creatief maken en innovatief, omdat we ontdekken wat Gods bedoeling met ontstaan en bestaan van de schepping is.

De Geest doet ons vooral aanvoelen wat goed en kwaad is, wat uit God komt en wat niet. We bezien heel de wereld vanuit een ander licht. Straks zullen we nog meer helderziende zijn en de bedoeling van God met allen en alles door hebben. Dan zullen we beter het oordeel, de crisis in de wereld begrijpen, de reden waarom oorlogen tussen goed en kwaad rechtvaardig kunnen zijn. De Geest doet ons dat onderscheiden, bewerkt in ons hart en verstand fijngevoeligheid voor verschil in geloof en religie, in wereldse zaken.

Paulus schreef over die moeilijke relatie van aarde en hemel, van lichaam en geest. Hij sprak over een aards of psychisch lichaam, ook over een geestelijk-gelovig bestaan. Door Jezus‘ bevrijding leven we niet meer ‘in het vlees’, onder machten van zonde en duivel, maar onder Jezus’ genadeheerschappij zodat alle kwaad door de Geest in ons gekruisigd wordt. Het doet best pijn als je jezelf verloochent, je zondige natuur! Nu wordt ons lichaam nog altijd beheerst door ons psychisch leven, nog niet volledig door geestelijk leven met God. Straks zal ons geestelijke leven alles radicaal en totaal overheersen, zodat onze geest voortaan onze psyche en ons lichaam volledig aanstuurt.

Er zijn genoeg psychiaters die beweren dat bewustzijn of jouw psyche niet zonder je hersenen kan bestaan. Je ziel of bewustzijn leeft vanwege je hersenen, zeggen ze. En je hersenen selecteren in de ontwikkeling van je leven steeds meer wat voor jou functioneel is. De hersenen leggen zich dan toe op wat jij belangrijk vindt, wat jij nodig hebt, wat je wil vasthouden. Daarbij zijn jongens en meisjes verschillend. Bij jongens ontwikkelen de hersenen zich trager, maar, zeggen ze, voor iedereen geldt dat hersenen volgroeid zijn na het twintigste levensjaar, zo ongeveer in het algemeen gezegd.

Ik twijfel er niet aan of dit laatste klopt. Daarom begrijp ik dat veel jongeren die rond hun achttiende levensjaar belijdenis doen, daar later met gemak op terugkomen. Ze zeiden mij in Australië en in ons land dat ze toen niet echt geloofden al deden ze belijdenis en dat ze later pas gingen geloven. Het gebeurt nog al eens dat ze zich dan laten ‘overdopen’ en blij beweren dat ze op die dag werkelijk tot bekering kwamen.

Dat lijkt me psychologisch aannemelijk. Dan zijn hun hersenen volgroeid en krijgen ze ruimte zichzelf te zijn, zelfstandig te leven en te kiezen. Dan zijn jongeren op orde. Voor die tijd is hun leven vaak chaotisch, zijn ze structureel zichzelf niet.

Welnu, de Geest bewerkt dat ze in de ontwikkeling van hun bewustzijn steeds vaster koers krijgen en zich happy voelen bij hun beslissingen. Daarvoor is niet alleen een christelijke opvoeding en onderricht nodig, ook dat hersenen volgroeid zijn. Het zijn biologische en psychologische wetten die de Geest hanteert om mensen tot zichzelf te laten komen. Tijdens de groei van ons leven laat de Geest ons met Gods Woord Gods bedoeling van ons leven

ontdekken. Wie dat psychisch en geestelijk verwerkt, komt helemaal tot zichzelf, komt innerlijk op orde.

Eerder zei je dat jongeren moeite hebben te 'profeteren', van Jezus te getuigen. Dat is begrijpelijk. Ze zijn dan nog niet zeker van zichzelf. Dat zie ik bevestigd door biologische, en psychologische gegevens, maar ook op geestelijke manier. Hersenen raken volgroeid, worden rijp en de Geest doet ons langzamerhand Gods wil ontdekken. Waar we die echt vatten en overzien, daar herkennen we dat een mens goed af is om te volgen wat Jezus leert. Door de Geest zien we onze echte vrijheid en ruimte om mens te zijn.

Zo herken je de goeie beslissingen als werk van de Geest in je en dat kan je erg veel rust geven. Zo verklaar ik de rust die martelaren uitstraalden toen ze voor hun getuigenis werden vervolgd, gedood.

Vanwege de hersenontwikkeling en die van het bewustzijn dat daar nog aan gekoppeld blijft, pleit ik ervoor dat jongeren een tweede fase inlassen in hun openbare belijdenis. Een tweede fase onder leiding van kerkenraden. Ik ben niet voor uitstel van belijdenis doen tot een veel latere leeftijd. Het lijkt mij zeer wel mogelijk dat jongeren in het algemeen weten waar ze in de kerk met de Bijbel aan toe zijn als ze zeventien, achttien of negentien jaar zijn. Na christelijke opvoeding en onderricht kunnen ze best zelfstandig kiezen op die leeftijd en volwaardig in het avondmaal delen. Dat hoeft je niet uit te stellen. Wel pleit ik ervoor dat ze dan tegelijk beloven nog een tijdje regelmatige begeleiding te volgen om dieper te worden gecoached in hun geloofsleven en geloofsvertrouwen. Onder leiding van de kerkenraad kan er na enige tijd een tweede, specifiekere gesprek of motivatieonderzoek worden georganiseerd wanneer jongeren 22/23 jaar zijn. Het was vroeger heus niet zo gek om de leeftijd van meerderjarigheid op 21 te stellen als je neuropsychologen nu geloven mag.

Maar bewustzijn, geestelijk leven is niet gebonden aan onze hersenen. Wat dat betreft rekenen psychologen vaak niet met de oorsprong van onze geest. Die kregen we van Gods Geest. God is bij machte 'vles' en 'geest' of bewustzijn enige tijd gescheiden te houden. Maar het blijft onze eigen geest. Geen breuk noch slijtageslag zal er straks zijn in ons geestelijk leven. Wat een ruimte en vrijheid hebben we dan om mens te zijn naar onze bestemming: heerlijk! Zodra de Geest allen die Christus van de Vader ontving (Joh. 17: 3) tot Jezus' onderdanen heeft gemaakt en met vernieuwd geestesleven bekroond, zal Jezus zijn regering over de volken teruggeven aan de Vader (1 Kor. 15: 25). Het is eindpunt van een tijdperk waarin de wereld volop kansen heeft God te kennen in geloof. Dat is het tijdvak van de Geest.

Ervaring van nieuw leven?

Zou je als gelovige nu merken dat je verandert? Gaat het buiten je om wanneer de Geest je vernieuwt en vereeuwigt? Je bent een mens met wilskracht, verstand, gevoel. Hoe beleef je het dat de Heilige Geest ineengroeit met je menselijke geest en wij met Hem (1 Petr. 4: 14)? Om het in Bijbelse termen te zeggen: wie met Jezus aan de zonde afsterft en zich in Christus overwint, zal eigen bereidwilligheid voelen. Die gevoelens zijn niet te negeren!

Je merkt in jezelf bereidheid je aan God over te geven, van harte en echt te schikken in wat Hij van jou verlangt. Je kunt ook bij jezelf nagaan of je God naar waarheid aanbidt en of je dat van de geloofsgemeenschap verlangt. Je merkt of jij jezelf dóór hebt en zonden durft benoemen, kracht hebt om goed te kiezen en te beslissen.

Je kunt bovendien onderscheiden of je uit liefde voor een ander beschikbaar bent, een ander steunt, dan wel of je dit doet uit zelfzucht, eigengereidheid of uit zelfhandhaving om je te laten gelden! Mensen hebben soms een ander nodig om gevoelens van eigenwaarde op te bouwen, zo van: gelukkig ben ik anders! Zo'n houding zouden bij gelovigen stappen terug zijn in geestelijk leven. Het is Gods bedoeling dat christenen groeiende persoonlijkheden worden in vernieuwing!

Je ziet verder bij jezelf heus wel of en in welke mate je eerlijk en rechtvaardig omgaat met jezelf en anderen, voor jezelf en anderen zorgt, of dat doet uit baatzucht en egoïsme. Ook weet je in jezelf of jouw geloof levend is en krachtig, dan wel of je uit sleur, gewoonte of tegen wil en dank leeft met God in bidden, zingen en kerkdiensten als gaven en wonderen van de Geest.

Wie heeft voorts niet bij zichzelf door, of je fijngevoeligheid bezit, je die eigen maakt om het verschil te maken met wat naar Gods wil goed is en belangrijk (Fil. 1: 9). Groeien in geloof en wilskracht doet je lef krijgen dat verschil te maken tussen goed en kwaad. Daar heb je de Bijbel voor met de verhalen over mensen, hun leven met God, of afkeer van en vijandschap tegen God. De Geest doet je onderscheiden tussen orde en wanorde, bewerkt orde naar Gods reddingsplan. Ook een sterk karakter is een wonder van genade!

In ieder geval toont de Bijbel *twee fundamentele motieven* bij heilige mensen van de toekomst, dat is: leven in liefde en gerechtigheid. Wie werkelijk leeft door de Geest van Jezus zal ernaar verlangen te groeien in christelijke liefde en gerechtigheid.

Aan zulke vernieuwde mensen heeft elke samenleving grote behoefte. En je weet voor jezelf met de kerk dat je als nieuw mens een profetie bent van de wereld die Jezus onder zijn gezag laat doorbreken. Zweverig is dat bepaald niet! Mensen voelen van elkaar goed aan wie er betrouwbaar is en wie niet, op wie je bouwen en rekenen kunt, wie onbetrouwbaar, ontrouw, gemeen is en bedrieglijk. Zondig leven zal elk vernieuwd mens onder leiding van de kerk hartstochtelijker afzweren om Jezus in gerechtigheid en liefde gelijkvormig te worden. Concreter nog kun je dat maken, zo je wilt, aan de hand van actuele zaken.

Het zullen mensen zijn die zich niet aan de techniek uitleveren. Denk aan de techniek van al maar geld lenen, banken zo gebruiken dat je zoveel mogelijk kunt uitgeven, pas tot zinnen komt als de schulden te hoog zijn opgelopen en je leven erdoor beklemd raakt. Begeerten worden onderkend door veranderde kinderen van God, door de Geest worden de slechte verlangens uitgezuiverd. Dan gaat sparen vóór uitgeven om niet altijd en alleen op krediet te leven. Zij zullen mensen zijn met steeds sterker ruggengraat; jongeren die niet in verslaving willen(!) vastlopen. Mensen die proberen zich in te houden, geen verbaal of fysiek geweld plegen in welke sociale relatie ook, niet gaan voor status maar voor geestelijke rijkdom aan wijsheid. Wat burens of naasten ook zeggen, weerbaar willen ze zijn door christelijke liefde en gerechtigheid om mens te zijn naar Gods bedoeling. Zo is de Geest een levendmakende Geest en Jezus een levendmakende geest (1 Kor. 15:45). Jezus maakt ons tot levende persoonlijkheden in zijn koninkrijk (zie Rom. 8: 2; 2 Kor. 3: 6; 1 Tess. 4: 3-8).

Een nieuwe samenleving: gave van de Geest?

We vragen ons ook af wat de bijdrage van de Geest is aan de samenleving. Of staat de Geest met de rug naar de schepping en samenleving? Je begrijpt, vanaf het begin is het Bijbels antwoord positief. De Geest draagt zorg voor de wereld, zeker voor de totale volkerenwereld. Toch, waar het Gods redding betreft, zagen we de Geest werken door het evangelie. Jezus had geen politiek of sociaal programma voor de joden in de tijd van het Romeinse rijk. Jezus pleegde geen revolutie, schikte zich onder keizer, stadhouders en koningen als Herodes en Pilatus. Alleen waar ze Hem geloofden, daar hielp Hij, ook in het buitenland, in Syrië en Samaria, niet in Nazareth!

Wel is het Gods bedoeling dat de aarde wordt vernieuwd (Col. 1: 13-14). Dit betekent dat de realiteit van Jezus' rijk doordringt tot alle mensen en volken. Nu gebruiken we een keer een vreemde term. Je kunt het christocratie noemen. Christus regeert via zijn kerk in de wereld en vernieuwt door haar het gelaat van de aarde (Psalm 104:30).

We zijn blij met een democratische samenleving. Maar democratie is niet altijd heilzaam, evenmin als een technocratisch ingerichte wereld, waar de techniek bepaalt wat kan en mag. Het volgen van de wil van het volk, of wat technisch mogelijk is, kan mensen erg ongelukkig

maken, onvrede veroorzaken. Zeker waar mensen egocentrisch hun vrijheid invullen. Ze kunnen er zomaar prat op gaan met hun taal en techniek anderen diep te kwetsen, dankzij volprezen persoonlijke vrijheid, eigen gelijk en technisch kunnen. Dan kan het de dictatuur worden van 'ieder voor zich'. Heilzame veranderingen kan alleen Jezus geven door zijn Geest.

De nieuwe wereld begint met een mentale en sociale bevrijding

Vooraf in de gemeente van Christus voltrekt zich echte verandering. Daarvoor gaf Jezus de gaven van de Geest. Paulus somde een grote verscheidenheid aan gaven op.

Hij heeft het dan over leiders in de kerk. Zij zijn gaven van de Geest. Hij telde er heel wat, onder andere in Ef. 4. Zo betitelde hij zichzelf en de andere apostelen, profeten als Agabus en Silvanus (Hand. 15: 22, 32), evangelisten als Filippus en Stefanus, oudsten, leraars enz.

Voorgangers die waarheidsgetrouw werken met het Woord zijn gaven van de Geest in de samenleving. De kerk leeft in de wereld. Onderschat de impact niet van het goede voorbeeld van de kerk, haar voorgangers en leden.

Een ouderling kan soms meer waard zijn dan een predikant; een wijs gemeentelid meer dan een voorganger of jeugdleider. Jongeren kunnen in Bijbels inzicht en visie soms voorop lopen bij ouderen en andersom.

Paulus ging verder en somde een serie eigenschappen en bekwaamheden op als gaven van de Geest: vermanen, ondersteunen, leren, besturen, kennis overdragen, spreken in tongen, genezen, uitleggen en noem maar op. Je vindt het in 1 Kor. 12, Ef. 4, 11, en Rom. 12: 6-8. De Geest verleent de gaven waar nodig om de kerk op te bouwen, niet minder om beslist en heilzaam in te werken op haar omgeving.

Het gaat in het Nieuwe Testament niet om invloed van de Geest op de wereldpolitiek, wel om bevrijding. Geestelijke verandering bij gelovigen noemen we *mentale bevrijding*. Die leidt tot een andere mentaliteit, sociale bevrijding van kwaad in relaties en situaties, in huwelijken, tussen ouders en kinderen, studenten en docenten, burgers en overheden. Een door de Bijbel vernieuwde geest kan verfrissend inwerken op iemands zelfbeeld en op de samenleving.

In dit opzicht wordt er, zoals je weet, vaak eenzijdig gekeken naar gaven van genezing en uitdrijving van boze geesten, duivelbezwingingen. We hadden het er al over. Er wordt soms beweerd dat christenen zich zullen waarmaken met een bevrijdingspastoraat. Jaren geleden spraken mensen over politiek pastoraat, politieke bevrijding. Men streefde naar een revolutie van de maatschappij in politieke zin. Bevrijdingspastoraat vat ik liever als de mentale verandering in onze christelijke identiteit.

Een vreemde identiteit?

Het lijkt me interessant te lezen hoe Petrus de inbreng van kerkmensen beschreef in hun, zoals het nu heet, Turkse samenleving. Petrus schreef christenen, veelal van joodse afkomst, in de provincies Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië. Ook wist hij hoe kerkleden in Korinthe leefden en in Rome. Hij wees minstens op twee dingen: christenen zullen niet alleen betrokken blijven bij, maar zich verantwoordelijk maken voor de samenleving. Tegelijk blijven ze vreemdelingen.

Petrus hanteerde daarvoor het Oude Testament. Dat bleef hem de norm. Hij herinnerde aan Jeremia. Deze had Israëlieten in Babel een brief gestuurd toen ze daar hun draai nog niet hadden gevonden. Welke houding moesten ze in die vreemde samenleving aannemen?

Kort gezegd: positief staan tegenover vreemde gewoonten en gebruiken. Althans, je niet afzetten, maar integreren en de vrede van elke stad en volk zoeken (Jer. 29: 7). Jeremia was er niet gerust op dat joden zich goed zouden gedragen in Babylonië. Als profeet had hij gezag in Jeruzalem, maar ook over de grens bij joden ver weg in ballingschap. Twee diplomaten, Elasa

en Gemarja, kregen zijn rondzendbrief mee. De oudsten moesten de brief voorlezen. Joden mochten niet rekenen op terugkeer. Voor de lange termijn dienden ze mee te werken in huizenbouw, land- en tuinbouw, voor huwelijk en gezinsvorming. Zodoende zouden ze actief eigen integratie bevorderen in het vreemde heidense rijk.

Petrus gebruikte dit rondzendschrijven voor zijn eigen brief. Vanuit wat nu Bagdad heet, spoorde hij joden-christenen in Oost-Turkije aan tot een positieve houding tegenover hun samenleving en hun andersgelovige burenen.

De toekomst van de wereld begint in de christelijke kerk

Hun joods-christelijke identiteit, opgebouwd binnen hun familia, hield maximale betrokkenheid in bij en verantwoordelijkheid voor de Romeinse samenleving. Positief dienden ze bij te dragen in gerechtigheid thuis en op hun werk. Omgang met anderen moest de sociale vrede van Christus weerspiegelen, geen zelfzucht, zelfhandhaving of zelfbehoud, maar dienstbaarheid tot bestrijding van corruptie, ontrouw in huwelijk en seksualiteit. Lees je zijn eerste en tweede brief grondig, dan proef je wat Petrus als voorheen Jeremia beoogde, 1 Petr. 1: 17-19; 2: 11; 4: 2-4. Sociale gerechtigheid wenste hij als getuigenis van oprecht geloof in Jezus' rijk.

Christenen bieden sociale bescherming en steun aan ieder die hulp nodig heeft, omdat ook zij zich van God afhankelijk weten en voor Hem verantwoordelijk. Het gevolg zal zijn dat we een vaderland zoeken waar hoge, hemelse ambities heersen: authentieke eer voor God, niet van mensen, inclusief onszelf! Wie geestelijk zulke doelen blijft stellen, zal zich vaak onbegrepen weten en vreemd voelen. Maar dat is de prijs voor verankering in de grote wereld van Jezus' rijk meer dan waard!

Met andere woorden, we kunnen niet volstaan met bekering en persoonlijke verzoening in Christus Jezus. Hoe basaal dat ook is! Het christelijke geloof omvat meer dan verzoening van schuld. Het is zeker getuigenis geven van een frisse mentale houding en sociale gerechtigheid. Wie door de Geest van Jezus zo zijn weg zoekt onder de mensen, zal gaandeweg het valse karakter ontdekken van aards geluk en het leven ontmaskeren van mensen zonder God en zijn gebod. De Geest doet de gemeente met kennis van zaken verlangen naar een toekomst waar Gods gerechtigheid en liefde de toon zetten.

Met de kerk ontdekken we dan de bandbreedte van ons leven: wel bevrijd, nog niet voluit verlost! Jezus opende dit volslagen nieuwe toekomstperspectief. En de Geest doet de kerk als bruid van Christus verlangend, namelijk vurig, dus door het vuur van de Geest roepen: *'kom Here Jezus kom met haast en maak alle dingen nieuw'* (Openb. 22: 17). Dat leven wordt een feest zonder eind, een wereld zonder tranen en zonder corruptie omdat niets aan verval, bederf, slijtage of enig kwaad onderhevig zal zijn.

Nieuw verlangen

Herhaaldelijk zagen we dat de Geest aan de gemeente is gegeven als zijn woon- en werkplaats (Rom. 8: 9 en Ef. 2: 22). En dat Jezus' rijk openbreekt in de gemeente. Dààr scheuren licht en duisternis uiteen waar het Woord bij allen samen en tot de bodem van ieders hart doordringt (Hebr. 4: 12). Daar vind je het gevecht van Jezus met de Geest tegen satan in het bijzonder. Het is een strijd om de geesten, zielen van mensen. Het boek Openbaring is er vol van: in en rond de kerk vind je het grote slagveld. Je ziet hen die betrouwbaar geestelijk overeind blijven, of omgekeerd geveld en weggevoerd worden omdat ze zich toch door zonde en duivel laten boeien. Christus' kerk is voor de Geest het centrum van de wereld.

God is niet aan de kerk gebonden, maar wij mensen krijgen er een groot stuk zekerheid voor de toekomst. Wie deelt in de gemeente als kerk van het Woord, deelt in de Geest (1 Joh. 4: 13), zeiden we. De gemeente die het Woord volledig beaamt, *is* al een stukje toekomst op aarde (Ef. 2: 22). Daar is Jezus bezig de bevolking van zijn nieuwe rijk op orde te krijgen en

voltallig te maken. De kerk is de nieuwe mensheid, de schare die voor ons niet valt te overzien (Openb. 7: 9).

Zeker bij de viering van het avondmaal mag je bedenken: hier zit een deel van de nieuwe mensheid, hier zie je de toekomstige mensenwereld. Ook al blijft er 'kaf onder het koren', toch weet je zeker: we blijven elkaar terugzien. Wanneer Jezus terugkeert, zal de kerk volledig gezuiverd en rein zijn. Een stukje verlore mensheid is daar waar mensen in de avondmaalsviering gelovig bij Jezus te gast zijn. Zie je dat in geloof met de tekenen van brood en wijn, dan ben je bezig jezelf met verlangen te voeden, verlangen naar meer zicht op de nieuwe wereld. Tegelijk begrijp je waarom de kerk van Christus grootse woorden mag spreken. Zij is onsterfelijk geworden.

De Geest brengt de nieuwe wereld dichtbij

Met de gemeente ga je persoonlijk verlangen naar het openbaar worden als nieuwe schepping (Rom. 8: 23). De kerk zie je als voorschot op, zelfs voorpost van de nieuwe schepping, het nieuwe Jeruzalem (2 Kor. 1: 22 en 5: 5; 2 Kor. 5: 17; Ef. 1: 13-14). Dat eeuwige karakter van de kerk brengt de Geest op gezag van Jezus tot stand. Dat doet je, dunkt mij, met frisse ogen naar erediensden kijken en vervult met verlangen om erbij te zijn. De Geest doet verlangen en actie groeien om vaak bijeen te zijn als voorbereiding op toekomstig samenleven. Daarom toch houden we elkaar in het oog, denk ik dan, trekken we samen op, zijn er gezamenlijke maaltijden of activiteiten. We trekken elkaar mee, zorgen ervoor dat niemand achterop raakt, terugvalt in ontrouw, onoprechtheid en schijn?

Nieuwe mensenwereld?

De vraag stelden we, hoe zullen we straks nieuw zijn? Jezus wil niet dat we fantaseren. Over dieren en planten, akkers en meren of zeeën, zo van: zullen die er weer zijn? Dat zou Hij in Openbaring dan hebben getoond! We weten wel dat we met dezelfde schepping te maken krijgen. Het wordt geen nieuwe wereld als totaal andere wereld, alsof de schepping uit Genesis niet goed geweest is! God verloochent zichzelf niet, ook zijn werk niet. Hij begint geen tweede keer!

De Bijbel geeft veel voedsel na te denken over de komende mensenwereld en onze relatie met God, met Jezus en met elkaar. Hoe zien wij er dan uit? We krijgen een helder beeld over onze nieuwe natuur als heilige mensen. Als je naar Paulus luistert, hoor je hem een tegenstelling maken tussen de tegenwoordige en de toekomstige eeuw. Zo zet hij ook 'vlees' tegenover 'geest'. Dat heeft hij van Jezus! Jezus zei immers: 'Wie gelooft, heeft eeuwig leven' (Joh. 3: 16). De Geest zorgt dat je net zo als Abraham in leven blijft in Gods koninkrijk. Je leven is voorschot op de toekomst. Dat kan je niet meer ontgaan. Jezus stempelt ons leven met de Geest. Hij drukt zijn zegel op ons (Ef. 1: 13-14). Dat is: ons geloof wordt in ons hart verzegeld. Door de Geest blijven we goed verzekerd op weg naar het nieuwe Jeruzalem. Dat is een geestelijk gebeuren, zo zeiden we.

Maar worden we dan andere mensen? Paulus gaat er in 1 Kor. 15 op in. Ons lichaam krijgen we terug in de opstanding, zegt hij. Dat takelt nu af. Dat geldt niet alleen je body, ook jouw psychisch leven breekt nu af. Het verschil zal zijn dat alles in ons lichaam, biologisch en psychisch zich zal ontplooiën waarvoor het geschapen werd. Je lichaam komt helemaal tot zijn bestemming en dat zal best verrassend zijn. Lichaam en ziel zijn dan niet meer onderhevig aan pijn, moeite en verdriet, niet vatbaar voor zonde of ongerechtigheid. De Geest doet ons nu al verlangen naar dat ongeschonden, verheerlijkt lichaam. Lees over Jezus' verheerlijking op de berg waar Mozes en Elia verschenen en Petrus niet alleen het moment, maar die profeten wilde vasthouden! Ons lichaam wordt geen ander lichaam.

Paulus heeft het vooral over onze ziel. Vandaag wordt onze ziel door geloof in God onsterfelijk. Ons geloofsvertrouwen en onze geloofskennis zullen niet afbreken. Dat blijven we opbouwen. Van stap tot stap worden we meer geestelijk uit kracht en met wijsheid van de Geest. Het is de Géést die ons door God wordt gegeven en de ziel, onze geest, doet leven. We worden sterke persoonlijkheden. De kwaliteit van ons leven, ook ons liefdesleven, wordt gevormd door ons geloof. Niet gevoelens van geluk hebben de boventoon, maar de vrede met Jezus en met elkaar zijn het hoogtepunt.

Hij doet het evangelie groeien in ons bewustzijn. Zo wordt ons leven met God rijker en grootser. We gaan vaster beseffen dat en hoe we Gods kinderen zijn. We krijgen steeds groter vertrouwen in onszelf dat Gods Woord waarheid is. En we raken al meer vervuld, gegrepen door wat er geschreven staat omdat de Geest in ons werkt.

Ben ik nog een beetje te vaag? 'Dat lijkt me wel'! Ik probeer het concreter te maken. Maar het gaat om ons geestelijk leven en dat maakt het misschien wat lastig. Het betekent dat we ons een nieuwe houding aanmeten. Het wordt een tweede natuur, een houding van trouw, betrouwbaarheid, vol gerechtigheid, dat is: God recht doen, ons zelf ook en onze naaste. Dit is het eeuwige leven dat we geestelijk God leren kennen zoals Hij blijkens zijn eigen Woord is. Vandaar dat het Nieuwe Testament ons aanspoort de Geest niet te doven, de nieuwe mens aan te doen als een nieuw kleed (Ef. 4: 21-32) en dergelijke aansporingen. Je identificeert jezelf dan steeds meer met Jezus. Denk aan liefde en vriendschap. Als het niet lekker loopt, dan is de uiterste vraag niet of je elkaar nog gelukkig kan maken. De hoogste vraag is dan of je bij elkaar de vrede kunt vinden en in die vrede met Christus Jezus elkaar kunt helpen. Het is daarom dat we eerder zeiden dat je Gods wet niet weg zet. Deze in wijsheid volgt en Gods bedoeling ervan naspeurt. Gehoorzaamheid in liefde voor God en mensen is een stukje verlossing op aarde.

<i>De nieuwe wereld is geen andere wereld</i>

'Dus wat verandert er dan?' Je houding en mentaliteit worden nieuw! Tegelijk denk ik aan helderziendheid. Door de Geest krijgen we meer verstand, begrip van mensen en van alles om ons heen. We krijgen geestelijk meer door dan mensen die niet geloven. Het kan ons creatief maken en innovatief, omdat we ontdekken wat Gods bedoeling met ontstaan en bestaan van de schepping is.

De Geest doet ons vooral aanvoelen wat goed en kwaad is, wat uit God komt en wat niet. We bezien heel de wereld vanuit een ander licht. Straks zullen we nog meer helderziende zijn en de bedoeling van God met allen en alles door hebben. Dan zullen we beter het oordeel, de crisis in de wereld begrijpen, de reden waarom oorlogen tussen goed en kwaad rechtvaardig kunnen zijn. De Geest doet ons dat onderscheiden, bewerkt in ons hart en verstand fijngevoeligheid voor verschil in geloof en religie, in wereldse zaken.

Paulus schreef over die moeilijke relatie van aarde en hemel, van lichaam en geest. Hij sprak over een aards of psychisch lichaam, ook over een geestelijk-gelovig bestaan. Door Jezus' bevrijding leven we niet meer 'in het vlees', onder machten van zonde en duivel, maar onder Jezus' genadeheerschappij zodat alle kwaad door de Geest in ons gekruisigd wordt. Het doet best pijn als je jezelf verloochent, je zondige natuur! Nu wordt ons lichaam nog altijd beheerst door ons psychisch leven, nog niet volledig door geestelijk leven met God. Straks zal ons geestelijke leven alles radicaal en totaal overheersen, zodat onze geest voortaan onze psyche en ons lichaam volledig aanstuurt.

Er zijn genoeg psychiaters die beweren dat bewustzijn of jouw psyche niet zonder je hersenen kan bestaan. Je ziel of bewustzijn leeft vanwege je hersenen, zeggen ze. En je hersenen selecteren in de ontwikkeling van je leven steeds meer wat voor jou functioneel is. De hersenen leggen zich dan toe op wat jij belangrijk vindt, wat jij nodig hebt, wat je wil

vasthouden. Daarbij zijn jongens en meisjes verschillend. Bij jongens ontwikkelen de hersenen zich trager, maar, zeggen ze, voor iedereen geldt dat hersenen volgroeid zijn na het twintigste levensjaar, zo ongeveer in het algemeen gezegd.

Ik twijfel er niet aan of dit laatste klopt. Daarom begrijp ik dat veel jongeren die rond hun achttiende levensjaar belijdenis doen, daar later met gemak op terugkomen. Ze zeiden mij in Australië en in ons land dat ze toen niet echt geloofden al deden ze belijdenis en dat ze later pas gingen geloven. Het gebeurt nog al eens dat ze zich dan laten 'overdopen' en blij beweren dat ze op die dag werkelijk tot bekering kwamen.

Dat lijkt me psychologisch aannemelijk. Dan zijn hun hersenen volgroeid en krijgen ze ruimte zichzelf te zijn, zelfstandig te leven en te kiezen. Dan zijn jongeren op orde. Voor die tijd is hun leven vaak chaotisch, zijn ze structureel zichzelf niet.

Welnu, de Geest bewerkt dat ze in de ontwikkeling van hun bewustzijn steeds vaster koers krijgen en zich happy voelen bij hun beslissingen. Daarvoor is niet alleen een christelijke opvoeding en onderricht nodig, ook dat hersenen volgroeid zijn. Het zijn biologische en psychologische wetten die de Geest hanteert om mensen tot zichzelf te laten komen. Tijdens de groei van ons leven laat de Geest ons met Gods Woord Gods bedoeling van ons leven ontdekken. Wie dat psychisch en geestelijk verwerkt, komt helemaal tot zichzelf, komt innerlijk op orde.

Eerder zei je dat jongeren moeite hebben te 'profeteren', van Jezus te getuigen. Dat is begrijpelijk. Ze zijn dan nog niet zeker van zichzelf. Dat zie ik bevestigd door biologische, en psychologische gegevens, maar ook op geestelijke manier. Hersenen raken volgroeid, worden rijp en de Geest doet ons langzamerhand Gods wil ontdekken. Waar we die echt vatten en overzien, daar herkennen we dat een mens goed af is om te volgen wat Jezus leert. Door de Geest zien we onze echte vrijheid en ruimte om mens te zijn.

Zo herken je de goeie beslissingen als werk van de Geest in je en dat kan je erg veel rust geven. Zo verklaar ik de rust die martelaren uitstraalden toen ze voor hun getuigenis werden vervolgd, gedood.

Vanwege de hersenontwikkeling en die van het bewustzijn dat daar nog aan gekoppeld blijft, pleit ik ervoor dat jongeren een tweede fase inlassen in hun openbare belijdenis. Een tweede fase onder leiding van kerkenraden. Ik ben niet voor uitstel van belijdenis doen tot een veel latere leeftijd. Het lijkt mij zeer wel mogelijk dat jongeren in het algemeen weten waar ze in de kerk met de Bijbel aan toe zijn als ze zeventien, achttien of negentien jaar zijn. Na christelijke opvoeding en onderricht kunnen ze best zelfstandig kiezen op die leeftijd en volwaardig in het avondmaal delen. Dat hoeft je niet uit te stellen. Wel pleit ik ervoor dat ze dan tegelijk beloven nog een tijdje regelmatige begeleiding te volgen om dieper te worden gecoached in hun geloofsleven en geloofsvertrouwen. Onder leiding van de kerkenraad kan er na enige tijd een tweede, specifiek gesprek of motivatieonderzoek worden georganiseerd wanneer jongeren 22/23 jaar zijn. Het was vroeger heus niet zo gek om de leeftijd van meerderjarigheid op 21 te stellen als je neuropsychologen nu geloven mag.

Maar bewustzijn, geestelijk leven is niet gebonden aan onze hersenen. Wat dat betreft rekenen psychologen vaak niet met de oorsprong van onze geest. Die kregen we van Gods Geest. God is bij machte 'vlees' en 'geest' of bewustzijn enige tijd gescheiden te houden. Maar het blijft onze eigen geest. Geen breuk noch slijtageslag zal er straks zijn in ons geestelijk leven. Wat een ruimte en vrijheid hebben we dan om mens te zijn naar onze bestemming: heerlijk!

Zodra de Geest allen die Christus van de Vader ontving (Joh. 17: 3) tot Jezus' onderdanen heeft gemaakt en met vernieuwd geestesleven bekroond, zal Jezus zijn regering over de volken teruggeven aan de Vader (1 Kor. 15: 25). Het is eindpunt van een tijdperk waarin de wereld volop kansen heeft God te kennen in geloof. Dat is het tijdvak van de Geest.

Ervaring van nieuw leven?

Zou je als gelovige nu merken dat je verandert? Gaat het buiten je om wanneer de Geest je vernieuwt en vereeuwigd? Je bent een mens met wilskracht, verstand, gevoel. Hoe beleef je het dat de Heilige Geest ineengroeit met je menselijke geest en wij met Hem (1 Petr. 4: 14)? Om het in Bijbelse termen te zeggen: wie met Jezus aan de zonde afsterft en zich in Christus overwint, zal eigen bereidwilligheid voelen. Die gevoelens zijn niet te negeren!

Je merkt in jezelf bereidheid je aan God over te geven, van harte en echt te schikken in wat Hij van jou verlangt. Je kunt ook bij jezelf nagaan of je God naar waarheid aanbidt en of je dat van de geloofsgemeenschap verlangt. Je merkt of jij jezelf dóór hebt en zonden durft benoemen, kracht hebt om goed te kiezen en te beslissen.

Je kunt bovendien onderscheiden of je uit liefde voor een ander beschikbaar bent, een ander steunt, dan wel of je dit doet uit zelfzucht, eigengereidheid of uit zelfhandhaving om je te laten gelden! Mensen hebben soms een ander nodig om gevoelens van eigenwaarde op te bouwen, zo van: gelukkig ben ik anders! Zo'n houding zouden bij gelovigen stappen terug zijn in geestelijk leven. Het is Gods bedoeling dat christenen groeiende persoonlijkheden worden in vernieuwing!

Je ziet verder bij jezelf heus wel of en in welke mate je eerlijk en rechtvaardig omgaat met jezelf en anderen, voor jezelf en anderen zorgt, of dat doet uit baatzucht en egoïsme. Ook weet je in jezelf of jouw geloof levend is en krachtig, dan wel of je uit sleur, gewoonte of tegen wil en dank leeft met God in bidden, zingen en kerkdiensten als gaven en wonderen van de Geest.

Wie heeft voorts niet bij zichzelf door, of je fijngevoeligheid bezit, je die eigen maakt om het verschil te maken met wat naar Gods wil goed is en belangrijk (Fil. 1: 9). Groeien in geloof en wilskracht doet je lef krijgen dat verschil te maken tussen goed en kwaad. Daar heb je de Bijbel voor met de verhalen over mensen, hun leven met God, of afkeer van en vijandschap tegen God. De Geest doet je onderscheiden tussen orde en wanorde, bewerkt orde naar Gods reddingsplan. Ook een sterk karakter is een wonder van genade!

In ieder geval toont de Bijbel *twee fundamentele motieven* bij heilige mensen van de toekomst, dat is: leven in liefde en gerechtigheid. Wie werkelijk leeft door de Geest van Jezus zal ernaar verlangen te groeien in christelijke liefde en gerechtigheid.

Aan zulke vernieuwde mensen heeft elke samenleving grote behoefte. En je weet voor jezelf met de kerk dat je als nieuw mens een profetie bent van de wereld die Jezus onder zijn gezag laat doorbreken. Zweverig is dat bepaald niet! Mensen voelen van elkaar goed aan wie er betrouwbaar is en wie niet, op wie je bouwen en rekenen kunt, wie onbetrouwbaar, ontrouw, gemeen is en bedrieglijk. Zondig leven zal elk vernieuwd mens onder leiding van de kerk hartstochtelijker afzweren om Jezus in gerechtigheid en liefde gelijkvormig te worden.

Concreter nog kun je dat maken, zo je wilt, aan de hand van actuele zaken.

Het zullen mensen zijn die zich niet aan de techniek uitleveren. Denk aan de techniek van al maar geld lenen, banken zo gebruiken dat je zoveel mogelijk kunt uitgeven, pas tot zinnen komt als de schulden te hoog zijn opgelopen en je leven erdoor beklemd raakt. Begeerten worden onderkend door veranderde kinderen van God, door de Geest worden de slechte verlangens uitgezuiverd. Dan gaat sparen vóór uitgeven om niet altijd en alleen op krediet te leven. Zij zullen mensen zijn met steeds sterker ruggengraat; jongeren die niet in verslaving willen(!) vastlopen. Mensen die proberen zich in te houden, geen verbaal of fysiek geweld plegen in welke sociale relatie ook, niet gaan voor status maar voor geestelijke rijkdom aan wijsheid. Wat burens of naasten ook zeggen, weerbaar willen ze zijn door christelijke liefde en gerechtigheid om mens te zijn naar Gods bedoeling. Zo is de Geest een levendmakende Geest en Jezus een levendmakende geest (1 Kor. 15:45). Jezus maakt ons tot levende persoonlijkheden in zijn koninkrijk (zie Rom. 8: 2; 2 Kor. 3: 6; 1 Tess. 4: 3-8).

Een nieuwe samenleving: gave van de Geest?

We vragen ons ook af wat de bijdrage van de Geest is aan de samenleving. Of staat de Geest met de rug naar de schepping en samenleving? Je begrijpt, vanaf het begin is het Bijbels antwoord positief. De Geest draagt zorg voor de wereld, zeker voor de totale volkerenwereld. Toch, waar het Gods redding betreft, zagen we de Geest werken door het evangelie. Jezus had geen politiek of sociaal programma voor de joden in de tijd van het Romeinse rijk. Jezus pleegde geen revolutie, schikte zich onder keizer, stadhouders en koningen als Herodes en Pilatus. Alleen waar ze Hem geloofden, daar hielp Hij, ook in het buitenland, in Syrië en Samaria, niet in Nazareth!

Wel is het Gods bedoeling dat de aarde wordt vernieuwd (Col. 1: 13-14). Dit betekent dat de realiteit van Jezus' rijk doordringt tot alle mensen en volken. Nu gebruiken we een keer een vreemde term. Je kunt het christocratie noemen. Christus regeert via zijn kerk in de wereld en vernieuwt door haar het gelaat van de aarde (Psalm 104:30).

We zijn blij met een democratische samenleving. Maar democratie is niet altijd heilzaam, evenmin als een technocratisch ingerichte wereld, waar de techniek bepaalt wat kan en mag. Het volgen van de wil van het volk, of wat technisch mogelijk is, kan mensen erg ongelukkig maken, onvrede veroorzaken. Zeker waar mensen egocentrisch hun vrijheid invullen. Ze kunnen er zomaar prat op gaan met hun taal en techniek anderen diep te kwetsen, dankzij volprezen persoonlijke vrijheid, eigen gelijk en technisch kunnen. Dan kan het de dictatuur worden van 'ieder voor zich'. Heilzame veranderingen kan alleen Jezus geven door zijn Geest.

De nieuwe wereld begint met een mentale en sociale bevrijding

Vooraf in de gemeente van Christus voltrekt zich echte verandering. Daarvoor gaf Jezus de gaven van de Geest. Paulus somde een grote verscheidenheid aan gaven op.

Hij heeft het dan over leiders in de kerk. Zij zijn gaven van de Geest. Hij telde er heel wat, onder andere in Ef. 4. Zo betitelde hij zichzelf en de andere apostelen, profeten als Agabus en Silvanus (Hand. 15: 22, 32), evangelisten als Filippus en Stefanus, oudsten, leraars enz.

Voorgangers die waarheidsgetrouw werken met het Woord zijn gaven van de Geest in de samenleving. De kerk leeft in de wereld. Onderschat de impact niet van het goede voorbeeld van de kerk, haar voorgangers en leden.

Een ouderling kan soms meer waard zijn dan een predikant; een wijs gemeentelid meer dan een voorganger of jeugdleider. Jongeren kunnen in Bijbels inzicht en visie soms voorop lopen bij ouderen en andersom.

Paulus ging verder en somde een serie eigenschappen en bekwaamheden op als gaven van de Geest: vermanen, ondersteunen, leren, besturen, kennis overdragen, spreken in tongen, genezen, uitleggen en noem maar op. Je vindt het in 1 Kor. 12, Ef. 4, 11, en Rom. 12: 6-8. De Geest verleent de gaven waar nodig om de kerk op te bouwen, niet minder om beslist en heilzaam in te werken op haar omgeving.

Het gaat in het Nieuwe Testament niet om invloed van de Geest op de wereldpolitiek, wel om bevrijding. Geestelijke verandering bij gelovigen noemen we *mentale bevrijding*. Die leidt tot een andere mentaliteit, sociale bevrijding van kwaad in relaties en situaties, in huwelijken, tussen ouders en kinderen, studenten en docenten, burgers en overheden. Een door de Bijbel vernieuwde geest kan verfrissend inwerken op iemands zelfbeeld en op de samenleving.

In dit opzicht wordt er, zoals je weet, vaak eenzijdig gekeken naar gaven van genezing en uitdrijving van boze geesten, duivelbezwingingen. We hadden het er al over. Er wordt soms beweerd dat christenen zich zullen waarmaken met een bevrijdingspastoraat. Jaren geleden spraken mensen over politiek pastoraat, politieke bevrijding. Men streefde naar een revolutie van de maatschappij in politieke zin. Bevrijdingspastoraat vat ik liever als de mentale verandering in onze christelijke identiteit.

Een vreemde identiteit?

Het lijkt me interessant te lezen hoe Petrus de inbreng van kerkmensen beschreef in hun, zoals het nu heet, Turkse samenleving. Petrus schreef christenen, veelal van joodse afkomst, in de provincies Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië. Ook wist hij hoe kerkleden in Korinthe leefden en in Rome. Hij wees minstens op twee dingen: christenen zullen niet alleen betrokken blijven bij, maar zich verantwoordelijk maken voor de samenleving. Tegelijk blijven ze vreemdelingen.

Petrus hanteerde daarvoor het Oude Testament. Dat bleef hem de norm. Hij herinnerde aan Jeremia. Deze had Israëlieten in Babel een brief gestuurd toen ze daar hun draai nog niet hadden gevonden. Welke houding moesten ze in die vreemde samenleving aannemen?

Kort gezegd: positief staan tegenover vreemde gewoonten en gebruiken. Althans, je niet afzetten, maar integreren en de vrede van elke stad en volk zoeken (Jer. 29: 7). Jeremia was er niet gerust op dat joden zich goed zouden gedragen in Babylonië. Als profeet had hij gezag in Jeruzalem, maar ook over de grens bij joden ver weg in ballingschap. Twee diplomaten, Elasa en Gemarja, kregen zijn rondzendbrief mee. De oudsten moesten de brief voorlezen. Joden mochten niet rekenen op terugkeer. Voor de lange termijn dienden ze mee te werken in huizenbouw, land- en tuinbouw, voor huwelijk en gezinsvorming. Zodoende zouden ze actief eigen integratie bevorderen in het vreemde heidense rijk.

Petrus gebruikte dit rondzendschrijven voor zijn eigen brief. Vanuit wat nu Bagdad heet, spoorde hij joden-christenen in Oost-Turkije aan tot een positieve houding tegenover hun samenleving en hun andersgelovige burens.

De toekomst van de wereld begint in de christelijke kerk

Hun joods-christelijke identiteit, opgebouwd binnen hun familia, hield maximale betrokkenheid in bij en verantwoordelijkheid voor de Romeinse samenleving. Positief dienden ze bij te dragen in gerechtigheid thuis en op hun werk. Omgang met anderen moest de sociale vrede van Christus weerspiegelen, geen zelfzucht, zelfhandhaving of zelfbehoud, maar dienstbaarheid tot bestrijding van corruptie, ontrouw in huwelijk en seksualiteit. Lees je zijn eerste en tweede brief grondig, dan proef je wat Petrus als voorheen Jeremia beoogde, 1 Petr. 1: 17-19; 2: 11; 4: 2-4. Sociale gerechtigheid wenste hij als getuigenis van oprecht geloof in Jezus' rijk.

Christenen bieden sociale bescherming en steun aan ieder die hulp nodig heeft, omdat ook zij zich van God afhankelijk weten en voor Hem verantwoordelijk. Het gevolg zal zijn dat we een vaderland zoeken waar hoge, hemelse ambities heersen: authentieke eer voor God, niet van mensen, inclusief onszelf! Wie geestelijk zulke doelen blijft stellen, zal zich vaak onbegrepen weten en vreemd voelen. Maar dat is de prijs voor verankering in de grote wereld van Jezus' rijk meer dan waard!

Met andere woorden, we kunnen niet volstaan met bekering en persoonlijke verzoening in Christus Jezus. Hoe basaal dat ook is! Het christelijke geloof omvat meer dan verzoening van schuld. Het is zeker getuigenis geven van een frisse mentale houding en sociale gerechtigheid. Wie door de Geest van Jezus zo zijn weg zoekt onder de mensen, zal gaandeweg het valse karakter ontdekken van aards geluk en het leven ontmaskeren van mensen zonder God en zijn gebod. De Geest doet de gemeente met kennis van zaken verlangen naar een toekomst waar Gods gerechtigheid en liefde de toon zetten.

Met de kerk ontdekken we dan de bandbreedte van ons leven: wel bevrijd, nog niet voluit verlost! Jezus opende dit volslagen nieuwe toekomstperspectief. En de Geest doet de kerk als bruid van Christus verlangend, namelijk vurig, dus door het vuur van de Geest roepen: *'kom Here Jezus kom met haast en maak alle dingen nieuw'* (Openb. 22: 17). Dat leven wordt een

feest zonder eind, een wereld zonder tranen en zonder corruptie omdat niets aan verval, bederf, slijtage of enig kwaad onderhevig zal zijn.

Nieuw verlangen

Herhaaldelijk zagen we dat de Geest aan de gemeente is gegeven als zijn woon- en werkplaats (Rom. 8: 9 en Ef. 2: 22). En dat Jezus' rijk openbreekt in de gemeente. Dààr scheuren licht en duisternis uiteen waar het Woord bij allen samen en tot de bodem van ieders hart doordringt (Hebr. 4: 12). Daar vind je het gevecht van Jezus met de Geest tegen satan in het bijzonder. Het is een strijd om de geesten, zielen van mensen. Het boek Openbaring is er vol van: in en rond de kerk vind je het grote slagveld. Je ziet hen die betrouwbaar geestelijk overeind blijven, of omgekeerd geveld en weggevoerd worden omdat ze zich toch door zonde en duivel laten boeien. Christus' kerk is voor de Geest het centrum van de wereld.

God is niet aan de kerk gebonden, maar wij mensen krijgen er een groot stuk zekerheid voor de toekomst. Wie deelt in de gemeente als kerk van het Woord, deelt in de Geest (1 Joh. 4: 13), zeiden we. De gemeente die het Woord volledig beaamt, is al een stukje toekomst op aarde (Ef. 2: 22). Daar is Jezus bezig de bevolking van zijn nieuwe rijk op orde te krijgen en voltallig te maken. De kerk is de nieuwe mensheid, de schare die voor ons niet valt te overzien (Openb. 7: 9).

Zeker bij de viering van het avondmaal mag je bedenken: hier zit een deel van de nieuwe mensheid, hier zie je de toekomstige mensenwereld. Ook al blijft er 'kaf onder het koren', toch weet je zeker: we blijven elkaar terugzien. Wanneer Jezus terugkeert, zal de kerk volledig gezuiverd en rein zijn. Een stukje verlore mensheid is daar waar mensen in de avondmaalsviering gelovig bij Jezus te gast zijn. Zie je dat in geloof met de tekenen van brood en wijn, dan ben je bezig jezelf met verlangen te voeden, verlangen naar meer zicht op de nieuwe wereld. Tegelijk begrijp je waarom de kerk van Christus grootse woorden mag spreken. Zij is onsterfelijk geworden.

De Geest brengt de nieuwe wereld dichtbij

Met de gemeente ga je persoonlijk verlangen naar het openbaar worden als nieuwe schepping (Rom. 8: 23). De kerk zie je als voorschot op, zelfs voorpost van de nieuwe schepping, het nieuwe Jeruzalem (2 Kor. 1: 22 en 5: 5; 2 Kor. 5: 17; Ef. 1: 13-14). Dat eeuwige karakter van de kerk brengt de Geest op gezag van Jezus tot stand. Dat doet je, dunkt mij, met frisse ogen naar erediensden kijken en vervult met verlangen om erbij te zijn. De Geest doet verlangen en actie groeien om vaak bijeen te zijn als voorbereiding op toekomstig samenleven. Daarom toch houden we elkaar in het oog, denk ik dan, trekken we samen op, zijn er gezamenlijke maaltijden of activiteiten. We trekken elkaar mee, zorgen ervoor dat niemand achterop raakt, terughvalt in ontrouw, onoprechtheid en schijn?

Nieuwe mensenwereld?

De vraag stelden we, hoe zullen we straks nieuw zijn? Jezus wil niet dat we fantaseren. Over dieren en planten, akkers en meren of zeeën, zo van: zullen die er weer zijn? Dat zou Hij in Openbaring dan hebben getoond! We weten wel dat we met dezelfde schepping te maken krijgen. Het wordt geen nieuwe wereld als totaal andere wereld, alsof de schepping uit Genesis niet goed geweest is! God verloochent zichzelf niet, ook zijn werk niet. Hij begint geen tweede keer!

De Bijbel geeft veel voedsel na te denken over de komende mensenwereld en onze relatie met God, met Jezus en met elkaar. Hoe zien wij er dan uit? We krijgen een helder beeld over onze nieuwe natuur als heilige mensen. Als je naar Paulus luistert, hoor je hem een tegenstelling maken tussen de tegenwoordige en de toekomstige eeuw. Zo zet hij ook 'vlees' tegenover 'geest'. Dat heeft hij van Jezus! Jezus zei immers: '*Wie gelooft, heeft eeuwig leven*' (Joh. 3:

16). De Geest zorgt dat je net zo als Abraham in leven blijft in Gods koninkrijk. Je leven is voorschot op de toekomst. Dat kan je niet meer ontgaan. Jezus stempelt ons leven met de Geest. Hij drukt zijn zegel op ons (Ef. 1: 13-14). Dat is: ons geloof wordt in ons hart verzegeld. Door de Geest blijven we goed verzekerd op weg naar het nieuwe Jeruzalem. Dat is een geestelijk gebeuren, zo zeiden we.

Maar worden we dan andere mensen? Paulus gaat er in 1 Kor. 15 op in. Ons lichaam krijgen we terug in de opstanding, zegt hij. Dat takelt nu af. Dat geldt niet alleen je body, ook jouw psychisch leven breekt nu af. Het verschil zal zijn dat alles in ons lichaam, biologisch en psychisch zich zal ontplooien waarvoor het geschapen werd. Je lichaam komt helemaal tot zijn bestemming en dat zal best verrassend zijn. Lichaam en ziel zijn dan niet meer onderhevig aan pijn, moeite en verdriet, niet vatbaar voor zonde of ongerechtigheid. De Geest doet ons nu al verlangen naar dat ongeschonden, verheerlijkt lichaam. Lees over Jezus' verheerlijking op de berg waar Mozes en Elia verschenen en Petrus niet alleen het moment, maar die profeten wilde vasthouden! Ons lichaam wordt geen ander lichaam.

Paulus heeft het vooral over onze ziel. Vandaag wordt onze ziel door geloof in God onsterfelijk. Ons geloofsvertrouwen en onze geloofskennis zullen niet afbreken. Dat blijven we opbouwen. Van stap tot stap worden we meer geestelijk uit kracht en met wijsheid van de Geest. Het is de Géést die ons door God wordt gegeven en de ziel, onze geest, doet leven. We worden sterke persoonlijkheden. De kwaliteit van ons leven, ook ons liefdesleven, wordt gevormd door ons geloof. Niet gevoelens van geluk hebben de boventoon, maar de vrede met Jezus en met elkaar zijn het hoogtepunt.

Hij doet het evangelie groeien in ons bewustzijn. Zo wordt ons leven met God rijker en grootser. We gaan vaster beseffen dat en hoe we Gods kinderen zijn. We krijgen steeds groter vertrouwen in onszelf dat Gods Woord waarheid is. En we raken al meer vervuld, gegrepen door wat er geschreven staat omdat de Geest in ons werkt.

Ben ik nog een beetje te vaag? 'Dat lijkt me wel'! Ik probeer het concreter te maken. Maar het gaat om ons geestelijk leven en dat maakt het misschien wat lastig. Het betekent dat we ons een nieuwe houding aanmeten. Het wordt een tweede natuur, een houding van trouw, betrouwbaarheid, vol gerechtigheid, dat is: God recht doen, ons zelf ook en onze naaste. Dit is het eeuwige leven dat we geestelijk God leren kennen zoals Hij blijkens zijn eigen Woord is. Vandaar dat het Nieuwe Testament ons aanspoort de Geest niet te doven, de nieuwe mens aan te doen als een nieuw kleed (Ef. 4: 21-32) en dergelijke aansporingen. Je identificeert jezelf dan steeds meer met Jezus. Denk aan liefde en vriendschap. Als het niet lekker loopt, dan is de uiterste vraag niet of je elkaar nog gelukkig kan maken. De hoogste vraag is dan of je bij elkaar de vrede kunt vinden en in die vrede met Christus Jezus elkaar kunt helpen.

Het is daarom dat we eerder zeiden dat je Gods wet niet weg zet. Deze in wijsheid volgt en Gods bedoeling ervan naspeurt. Gehoorzaamheid in liefde voor God en mensen is een stukje verlossing op aarde.

De nieuwe wereld is geen andere wereld

'Dus wat verandert er dan?' Je houding en mentaliteit worden nieuw! Tegelijk denk ik aan helderziendheid. Door de Geest krijgen we meer verstand, begrip van mensen en van alles om ons heen. We krijgen geestelijk meer door dan mensen die niet geloven. Het kan ons creatief maken en innovatief, omdat we ontdekken wat Gods bedoeling met ontstaan en bestaan van de schepping is.

De Geest doet ons vooral aanvoelen wat goed en kwaad is, wat uit God komt en wat niet. We bezien heel de wereld vanuit een ander licht. Straks zullen we nog meer helderziende zijn en de bedoeling van God met allen en alles door hebben. Dan zullen we beter het oordeel, de crisis in de wereld begrijpen, de reden waarom oorlogen tussen goed en kwaad rechtvaardig

kunnen zijn. De Geest doet ons dat onderscheiden, bewerkt in ons hart en verstand fijngevoeligheid voor verschil in geloof en religie, in wereldse zaken.

Paulus schreef over die moeilijke relatie van aarde en hemel, van lichaam en geest. Hij sprak over een aards of psychisch lichaam, ook over een geestelijk-gelovig bestaan. Door Jezus' bevrijding leven we niet meer 'in het vlees', onder machten van zonde en duivel, maar onder Jezus' genadeheerschappij zodat alle kwaad door de Geest in ons gekruisigd wordt. Het doet best pijn als je jezelf verloochent, je zondige natuur! Nu wordt ons lichaam nog altijd beheerst door ons psychisch leven, nog niet volledig door geestelijk leven met God. Straks zal ons geestelijke leven alles radicaal en totaal overheersen, zodat onze geest voortaan onze psyche en ons lichaam volledig aanstuurt.

Er zijn genoeg psychiaters die beweren dat bewustzijn of jouw psyche niet zonder je hersenen kan bestaan. Je ziel of bewustzijn leeft vanwege je hersenen, zeggen ze. En je hersenen selecteren in de ontwikkeling van je leven steeds meer wat voor jou functioneel is. De hersenen leggen zich dan toe op wat jij belangrijk vindt, wat jij nodig hebt, wat je wil vasthouden. Daarbij zijn jongens en meisjes verschillend. Bij jongens ontwikkelen de hersenen zich trager, maar, zeggen ze, voor iedereen geldt dat hersenen volgroeid zijn na het twintigste levensjaar, zo ongeveer in het algemeen gezegd.

Ik twijfel er niet aan of dit laatste klopt. Daarom begrijp ik dat veel jongeren die rond hun achttiende levensjaar belijdenis doen, daar later met gemak op terugkomen. Ze zeiden mij in Australië en in ons land dat ze toen niet echt geloofden al deden ze belijdenis en dat ze later pas gingen geloven. Het gebeurt nog al eens dat ze zich dan laten 'overdopen' en blij beweren dat ze op die dag werkelijk tot bekering kwamen.

Dat lijkt me psychologisch aannemelijk. Dan zijn hun hersenen volgroeid en krijgen ze ruimte zichzelf te zijn, zelfstandig te leven en te kiezen. Dan zijn jongeren op orde. Voor die tijd is hun leven vaak chaotisch, zijn ze structureel zichzelf niet.

Welnu, de Geest bewerkt dat ze in de ontwikkeling van hun bewustzijn steeds vaster koers krijgen en zich happy voelen bij hun beslissingen. Daarvoor is niet alleen een christelijke opvoeding en onderricht nodig, ook dat hersenen volgroeid zijn. Het zijn biologische en psychologische wetten die de Geest hanteert om mensen tot zichzelf te laten komen. Tijdens de groei van ons leven laat de Geest ons met Gods Woord Gods bedoeling van ons leven ontdekken. Wie dat psychisch en geestelijk verwerkt, komt helemaal tot zichzelf, komt innerlijk op orde.

Eerder zei je dat jongeren moeite hebben te 'profeteren', van Jezus te getuigen. Dat is begrijpelijk. Ze zijn dan nog niet zeker van zichzelf. Dat zie ik bevestigd door biologische, en psychologische gegevens, maar ook op geestelijke manier. Hersenen raken volgroeid, worden rijp en de Geest doet ons langzamerhand Gods wil ontdekken. Waar we die echt vatten en overzien, daar herkennen we dat een mens goed af is om te volgen wat Jezus leert. Door de Geest zien we onze echte vrijheid en ruimte om mens te zijn.

Zo herken je de goeie beslissingen als werk van de Geest in je en dat kan je erg veel rust geven. Zo verklaar ik de rust die martelaren uitstraalden toen ze voor hun getuigenis werden vervolgd, gedood.

Vanwege de hersenontwikkeling en die van het bewustzijn dat daar nog aan gekoppeld blijft, pleit ik ervoor dat jongeren een tweede fase inlassen in hun openbare belijdenis. Een tweede fase onder leiding van kerkenraden. Ik ben niet voor uitstel van belijdenis doen tot een veel latere leeftijd. Het lijkt mij zeer wel mogelijk dat jongeren in het algemeen weten waar ze in de kerk met de Bijbel aan toe zijn als ze zeventien, achttien of negentien jaar zijn. Na christelijke opvoeding en onderricht kunnen ze best zelfstandig kiezen op die leeftijd en volwaardig in het avondmaal delen. Dat hoeft je niet uit te stellen. Wel pleit ik ervoor dat ze dan tegelijk beloven nog een tijdje regelmatige begeleiding te volgen om dieper te worden gecoached in hun geloofsleven en geloofsvertrouwen. Onder leiding van de kerkenraad kan er

na enige tijd een tweede, specifiekere gesprek of motivatieonderzoek worden georganiseerd wanneer jongeren 22/23 jaar zijn. Het was vroeger heus niet zo gek om de leeftijd van meerderjarigheid op 21 te stellen als je neuropsychologen nu geloven mag.

Maar bewustzijn, geestelijk leven is niet gebonden aan onze hersenen. Wat dat betreft rekenen psychologen vaak niet met de oorsprong van onze geest. Die kregen we van Gods Geest. God is bij machte 'vlees' en 'geest' of bewustzijn enige tijd gescheiden te houden. Maar het blijft onze eigen geest. Geen breuk noch slijtageslag zal er straks zijn in ons geestelijk leven. Wat een ruimte en vrijheid hebben we dan om mens te zijn naar onze bestemming: heerlijk! Zodra de Geest allen die Christus van de Vader ontving (Joh. 17: 3) tot Jezus' onderdanen heeft gemaakt en met vernieuwd geestesleven bekroond, zal Jezus zijn regering over de volken teruggeven aan de Vader (1 Kor. 15: 25). Het is eindpunt van een tijdperk waarin de wereld volop kansen heeft God te kennen in geloof. Dat is het tijdvak van de Geest.

Ervaring van nieuw leven?

Zou je als gelovige nu merken dat je verandert? Gaat het buiten je om wanneer de Geest je vernieuwt en vereeuwigd? Je bent een mens met wilskracht, verstand, gevoel. Hoe beleef je het dat de Heilige Geest ineengroeit met je menselijke geest en wij met Hem (1 Petr. 4: 14)? Om het in Bijbelse termen te zeggen: wie met Jezus aan de zonde afsterft en zich in Christus overwint, zal eigen bereidwilligheid voelen. Die gevoelens zijn niet te negeren!

Je merkt in jezelf bereidheid je aan God over te geven, van harte en echt te schikken in wat Hij van jou verlangt. Je kunt ook bij jezelf nagaan of je God naar waarheid aanbidt en of je dat van de geloofsgemeenschap verlangt. Je merkt of jij jezelf dóór hebt en zonden durft benoemen, kracht hebt om goed te kiezen en te beslissen.

Je kunt bovendien onderscheiden of je uit liefde voor een ander beschikbaar bent, een ander steunt, dan wel of je dit doet uit zelfzucht, eigengereidheid of uit zelfhandhaving om je te laten gelden! Mensen hebben soms een ander nodig om gevoelens van eigenwaarde op te bouwen, zo van: gelukkig ben ik anders! Zo'n houding zouden bij gelovigen stappen terug zijn in geestelijk leven. Het is Gods bedoeling dat christenen groeiende persoonlijkheden worden in vernieuwing!

Je ziet verder bij jezelf heus wel of en in welke mate je eerlijk en rechtvaardig omgaat met jezelf en anderen, voor jezelf en anderen zorgt, of dat doet uit baatzucht en egoïsme. Ook weet je in jezelf of jouw geloof levend is en krachtig, dan wel of je uit sleur, gewoonte of tegen wil en dank leeft met God in bidden, zingen en kerkdiensten als gaven en wonderen van de Geest.

Wie heeft voorts niet bij zichzelf door, of je fijngevoeligheid bezit, je die eigen maakt om het verschil te maken met wat naar Gods wil goed is en belangrijk (Fil. 1: 9). Groeien in geloof en wilskracht doet je lef krijgen dat verschil te maken tussen goed en kwaad. Daar heb je de Bijbel voor met de verhalen over mensen, hun leven met God, of afkeer van en vijandschap tegen God. De Geest doet je onderscheiden tussen orde en wanorde, bewerkt orde naar Gods reddingsplan. Ook een sterk karakter is een wonder van genade!

In ieder geval toont de Bijbel *twee fundamentele motieven* bij heilige mensen van de toekomst, dat is: leven in liefde en gerechtigheid. Wie werkelijk leeft door de Geest van Jezus zal ernaar verlangen te groeien in christelijke liefde en gerechtigheid.

Aan zulke vernieuwde mensen heeft elke samenleving grote behoefte. En je weet voor jezelf met de kerk dat je als nieuw mens een profetie bent van de wereld die Jezus onder zijn gezag laat doorbreken. Zweverig is dat bepaald niet! Mensen voelen van elkaar goed aan wie er betrouwbaar is en wie niet, op wie je bouwen en rekenen kunt, wie onbetrouwbaar, ontrouw, gemeen is en bedrieglijk. Zondig leven zal elk vernieuwd mens onder leiding van de kerk hartstochtelijker afzweren om Jezus in gerechtigheid en liefde gelijkvormig te worden.

Concreter nog kun je dat maken, zo je wilt, aan de hand van actuele zaken.

Het zullen mensen zijn die zich niet aan de techniek uitleveren. Denk aan de techniek van al maar geld lenen, banken zo gebruiken dat je zoveel mogelijk kunt uitgeven, pas tot zinnen komt als de schulden te hoog zijn opgelopen en je leven erdoor beklemd raakt. Begeerten worden onderkend door veranderde kinderen van God, door de Geest worden de slechte verlangens uitgezuiverd. Dan gaat sparen vóór uitgeven om niet altijd en alleen op krediet te leven. Zij zullen mensen zijn met steeds sterker ruggengraat; jongeren die niet in verslaving willen(!) vastlopen. Mensen die proberen zich in te houden, geen verbaal of fysiek geweld plegen in welke sociale relatie ook, niet gaan voor status maar voor geestelijke rijkdom aan wijsheid. Wat burens of naasten ook zeggen, weerbaar willen ze zijn door christelijke liefde en gerechtigheid om mens te zijn naar Gods bedoeling. Zo is de Geest een levendmakende Geest en Jezus een levendmakende geest (1 Kor. 15:45). Jezus maakt ons tot levende persoonlijkheden in zijn koninkrijk (zie Rom. 8: 2; 2 Kor. 3: 6; 1 Tess. 4: 3-8).

Een nieuwe samenleving: gave van de Geest?

We vragen ons ook af wat de bijdrage van de Geest is aan de samenleving. Of staat de Geest met de rug naar de schepping en samenleving? Je begrijpt, vanaf het begin is het Bijbels antwoord positief. De Geest draagt zorg voor de wereld, zeker voor de totale volkerenwereld. Toch, waar het Gods redding betreft, zagen we de Geest werken door het evangelie. Jezus had geen politiek of sociaal programma voor de joden in de tijd van het Romeinse rijk. Jezus pleegde geen revolutie, schikte zich onder keizer, stadhouders en koningen als Herodes en Pilatus. Alleen waar ze Hem geloofden, daar hielp Hij, ook in het buitenland, in Syrië en Samaria, niet in Nazareth!

Wel is het Gods bedoeling dat de aarde wordt vernieuwd (Col. 1: 13-14). Dit betekent dat de realiteit van Jezus' rijk doordringt tot alle mensen en volken. Nu gebruiken we een keer een vreemde term. Je kunt het christocratie noemen. Christus regeert via zijn kerk in de wereld en vernieuwt door haar het gelaat van de aarde (Psalm 104:30).

We zijn blij met een democratische samenleving. Maar democratie is niet altijd heilzaam, evenmin als een technocratisch ingerichte wereld, waar de techniek bepaalt wat kan en mag. Het volgen van de wil van het volk, of wat technisch mogelijk is, kan mensen erg ongelukkig maken, onvrede veroorzaken. Zeker waar mensen egocentrisch hun vrijheid invullen. Ze kunnen er zomaar prat op gaan met hun taal en techniek anderen diep te kwetsen, dankzij volprezen persoonlijke vrijheid, eigen gelijk en technisch kunnen. Dan kan het de dictatuur worden van 'ieder voor zich'. Heilzame veranderingen kan alleen Jezus geven door zijn Geest.

De nieuwe wereld begint met een mentale en sociale bevrijding

Vooraf in de gemeente van Christus voltrekt zich echte verandering. Daarvoor gaf Jezus de gaven van de Geest. Paulus somde een grote verscheidenheid aan gaven op.

Hij heeft het dan over leiders in de kerk. Zij zijn gaven van de Geest. Hij telde er heel wat, onder andere in Ef. 4. Zo betitelde hij zichzelf en de andere apostelen, profeten als Agabus en Silvanus (Hand. 15: 22, 32), evangelisten als Filippus en Stefanus, oudsten, leraars enz.

Voorgangers die waarheidsgetrouw werken met het Woord zijn gaven van de Geest in de samenleving. De kerk leeft in de wereld. Onderschat de impact niet van het goede voorbeeld van de kerk, haar voorgangers en leden.

Een ouderling kan soms meer waard zijn dan een predikant; een wijs gemeentelid meer dan een voorganger of jeugtleider. Jongeren kunnen in Bijbels inzicht en visie soms voorop lopen bij ouderen en andersom.

Paulus ging verder en somde een serie eigenschappen en bekwaamheden op als gaven van de Geest: vermanen, ondersteunen, leren, besturen, kennis overdragen, spreken in tongen,

genezen, uitleggen en noem maar op. Je vindt het in 1 Kor. 12, Ef. 4, 11, en Rom. 12: 6-8. De Geest verleent de gaven waar nodig om de kerk op te bouwen, niet minder om beslist en heilzaam in te werken op haar omgeving.

Het gaat in het Nieuwe Testament niet om invloed van de Geest op de wereldpolitiek, wel om bevrijding. Geestelijke verandering bij gelovigen noemen we *mentale bevrijding*. Die leidt tot een andere mentaliteit, sociale bevrijding van kwaad in relaties en situaties, in huwelijken, tussen ouders en kinderen, studenten en docenten, burgers en overheden. Een door de Bijbel vernieuwde geest kan verfrissend inwerken op iemands zelfbeeld en op de samenleving. In dit opzicht wordt er, zoals je weet, vaak eenzijdig gekeken naar gaven van genezing en uitdrijving van boze geesten, duivelbezweringsen. We hadden het er al over. Er wordt soms beweerd dat christenen zich zullen waarmaken met een bevrijdingspastoraat. Jaren geleden spraken mensen over politiek pastoraat, politieke bevrijding. Men streefde naar een revolutie van de maatschappij in politieke zin. Bevrijdingspastoraat vat ik liever als de mentale verandering in onze christelijke identiteit.

Een vreemde identiteit?

Het lijkt me interessant te lezen hoe Petrus de inbreng van kerkmensen beschreef in hun, zoals het nu heet, Turkse samenleving. Petrus schreef christenen, veelal van joodse afkomst, in de provincies Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië. Ook wist hij hoe kerkleden in Korinthe leefden en in Rome. Hij wees minstens op twee dingen: christenen zullen niet alleen betrokken blijven bij, maar zich verantwoordelijk maken voor de samenleving. Tegelijk blijven ze vreemdelingen.

Petrus hanteerde daarvoor het Oude Testament. Dat bleef hem de norm. Hij herinnerde aan Jeremia. Deze had Israëlieten in Babel een brief gestuurd toen ze daar hun draai nog niet hadden gevonden. Welke houding moesten ze in die vreemde samenleving aannemen? Kort gezegd: positief staan tegenover vreemde gewoonten en gebruiken. Althans, je niet afzetten, maar integreren en de vrede van elke stad en volk zoeken (Jer. 29: 7). Jeremia was er niet gerust op dat joden zich goed zouden gedragen in Babylonië. Als profeet had hij gezag in Jeruzalem, maar ook over de grens bij joden ver weg in ballingschap. Twee diplomaten, Elasa en Gemarja, kregen zijn rondzendbrief mee. De oudsten moesten de brief voorlezen. Joden mochten niet rekenen op terugkeer. Voor de lange termijn dienden ze mee te werken in huizenbouw, land- en tuinbouw, voor huwelijk en gezinsvorming. Zodoende zouden ze actief eigen integratie bevorderen in het vreemde heidense rijk.

Petrus gebruikte dit rondzendschrijven voor zijn eigen brief. Vanuit wat nu Bagdad heet, spoorde hij joden-christenen in Oost-Turkije aan tot een positieve houding tegenover hun samenleving en hun andersgelovige burenen.

<i>De toekomst van de wereld begint in de christelijke kerk</i>

Hun joods-christelijke identiteit, opgebouwd binnen hun familia, hield maximale betrokkenheid in bij en verantwoordelijkheid voor de Romeinse samenleving. Positief dienden ze bij te dragen in gerechtigheid thuis en op hun werk. Omgang met anderen moest de sociale vrede van Christus weerspiegelen, geen zelfzucht, zelfhandhaving of zelfbehoud, maar dienstbaarheid tot bestrijding van corruptie, ontrouw in huwelijk en seksualiteit. Lees je zijn eerste en tweede brief grondig, dan proef je wat Petrus als voorheen Jeremia beoogde, 1 Petr. 1: 17-19; 2: 11; 4: 2-4. Sociale gerechtigheid wenste hij als getuigenis van oprecht geloof in Jezus' rijk.

Christenen bieden sociale bescherming en steun aan ieder die hulp nodig heeft, omdat ook zij zich van God afhankelijk weten en voor Hem verantwoordelijk. Het gevolg zal zijn dat we een vaderland zoeken waar hoge, hemelse ambities heersen: authentieke eer voor God, niet

van mensen, inclusief onszelf! Wie geestelijk zulke doelen blijft stellen, zal zich vaak onbegrepen weten en vreemd voelen. Maar dat is de prijs voor verankering in de grote wereld van Jezus' rijk meer dan waard!

Met andere woorden, we kunnen niet volstaan met bekering en persoonlijke verzoening in Christus Jezus. Hoe basaal dat ook is! Het christelijke geloof omvat meer dan verzoening van schuld. Het is zeker getuigenis geven van een frisse mentale houding en sociale gerechtigheid. Wie door de Geest van Jezus zo zijn weg zoekt onder de mensen, zal gaandeweg het valse karakter ontdekken van aards geluk en het leven ontmaskeren van mensen zonder God en zijn gebod. De Geest doet de gemeente met kennis van zaken verlangen naar een toekomst waar Gods gerechtigheid en liefde de toon zetten.

Met de kerk ontdekken we dan de bandbreedte van ons leven: wel bevrijd, nog niet voluit verlost! Jezus opende dit volslagen nieuwe toekomstperspectief. En de Geest doet de kerk als bruid van Christus verlangend, namelijk vurig, dus door het vuur van de Geest roepen: *'kom Here Jezus kom met haast en maak alle dingen nieuw'* (Openb. 22: 17). Dat leven wordt een feest zonder eind, een wereld zonder tranen en zonder corruptie omdat niets aan verval, bederf, slijtage of enig kwaad onderhevig zal zijn.